

EUSKADI

BASQUE COUNTRY

NAZIOARTEKOTZE
ESPARRU ESTRATEGIA
2020REN EGUNERATZEA

Aurkibidea

AURKEZPENA.....	3
1. PARTE HARTZEKO METODOLOGIA	6
2. ABIAPUNTUA.....	9
2.1. Estrategia global bat ingurune globalizatu baterako.....	9
2.2. Gaitasunak eta aktiboak Euskadi nazioartekotzeko	11
2.3. X. Legegintzaldiko lorpen handienak.....	13
2.4. Etorkizuneko aukerak eta erronkak.....	15
3. ESPARRU KONTZEPTUALA.....	19
3.1. XI. Legegintzaldiko Jaurlaritzaren Programa.....	19
3.2. Garapen Iraunkorrerako 2030 Agenda	21
3.3. Europa 2020 Estrategia.....	22
3.4. Garapenerako Politiken Koherentzia	23
4. EUSKADI BASQUE COUNTRY 2020 NAZIOARTEKOTZEKO ESPARRU ESTRATEGIA	26
4.1. Ikuspegi estrategikoa eguneratzea	26
4.2. Estrategiaren ikuspena	28
4.3. Helburu estrategikoak	29
4.4. Nazioartekotzeko bektore komunak	30
4.5. Arlokako jarduera eremuak	36
4.6. Jarduera eremu geografikoak.....	57
5. ESTRATEGIA MARTXAN.....	62
5.1. Gobernantza eredua.....	62
5.2. Jarraipen eta ebaluazio sistema	65
5.3. Aurrekontua.....	67

AURKEZPENA

Mundu globalizatu batean, nazioartean gertatzen diren aldaketa geopolitiko eta ekonomiko etengabeek inoiz baino gehiago eragiten diote Euskadiri eta euskal gizarteari. Horregatik, nazioartekotzea Herrialdearen helburu bilakatu da eta aukera ematen du abaguneak harrapatzeko eta testuinguru global aldakor batetik datozen erronkei aurre egiteko; hori guztia, identitate bereki bat erantsirik eta euskal gizartearen ongizatea babesturik.

Ikuspegi honetatik, 2014an Euskadiren Nazioartekotze Esparru Estrategia 2020 abiaraztea mugarri izan zen Euskadiren nazioartekotze prozesuan. Eusko Jaurlaritzak osorik bere egiten duen inklusiozko estrategia honek euskal erakunde eta eragile guztiak bereganatu nahi izan ditu, eta, hari esker, etorkizunari begira, nazioarteko erreferentziazko lurraldea izatera heltzeko oinarriak ezarri ahal izan dira. Nazioartekotzearen erronkei aurre egiteko eta jokaleku globalean sortzen diren abaguneez baliatzeko Euskadik hartu duen tresna nagusia da. Hori guztia, globalizazioa eta interdependentzia gero eta handiagoak diren giroan, eta kanpoko euskal komunitateekin harremanak sendotzeak eta estutzeak hil edo biziko garrantzia izango duen testuinguruan.

Nazioartekotze Esparru Estrategia 2020k Euskadiren nazioarteko proiektzioan aurrerapen handiak egiteko aukera eman du. Herrialdearen atzerirako ikurra izan dadin Basque Country marka sortzeak, euskal gizarteari lotutako balio positiboak modu globalean proiektatzen lagundu du. Gainera, Euskadiren alde bitako eta askotako harremanak sendotu eta zabaldu dira, adibidez, Kide Estrategikoen Sarea sortuz, Parisko Klima Aldaketaren COP21 Gailurra bezalako nazioarteko eztabaida gune garrantzitsuetan parte hartuz, eta euskaldunok Europar Batasunean egonez.

2014an Euskadiren Nazioartekotze Esparru Estrategia 2020 abiarazi zenetik aldaketa handiak gertatu dira Europako eta Ameriketako panorama politikoan; hori, Asiaren hazkuntzari eta Afrikaren potentzial-hasikinei lotuta, aldaketak eragiten ari da lidergo geopolitiko eta ekonomiko globalean datozen urteetarako. Testuinguru honetan, gainera, etorkizunerako bake eta ongizate bermeak sortzen dituzten planeta babesteko estrategien bultzadaren garrantzia azaleratzen da, izan ere, Nazio Batuen Erakundeak 2015ean zehaztutako Garapen Iraunkorreko Helburuetan (GIH) hezuramamituta baitaude.

Euskadik, etengabe aldatzen dabilen errealitate esparru global batean, bere aukera estrategikoak testuinguru berriaren desafio eta abaguneetara egokitzen ditu nazioarteko jokalekuan parte hartze aktiboa jokatzen jarraitzeko, Euskadik kanpoan duen tradizio luzeari jarraipena ematen dion filosofia integratzaile baten mende. 2020rako Basque Country

Estrategia kanpoko eta barruko aldaketetara egokitutako estrategia gisa eguneratzen da, euskal nazioartekotze kultura sendotzeko gogoz eta Euskadi nazioarteko panoraman erreferentziatzko lurralde izatera iristarazteko borondatez.

Iñigo Urkullu
Lehendakaria

1.

PARTE HARTZEZKO METODOLOGIA

1. PARTE HARTZEZKO METODOLOGIA

Nazioartekotze Esparru Estrategia 2020: Euskadi Basque Country Estrategia (aurrerantzean, 2020rako BCE) eguneratzeak Euskadik eragile global gisa egongune egokia izateko oinarriak sendotzea ahalbidetu du identitate berekiaz jantzirik, bikaintasunaren erreferentzia izanik, bizitza kalitatearen eta gizarte kohesioaren eredu eta lurralde berritzaile eta lehiatzailea dela.

XI. legegintzaldiko 2016-2020 Gobernu Programak ezartzen duenez, Euskadiren berraktibatze ekonomikoa eta enpleguarena finkatzeko lau oinarrietako bat da nazioartekotzea. 2020rako BCE eguneratzeko prozesuaren bitartez ikuspena garai berrietara egokitu da, nazioartekotzeko bektore komunak 2018-2020 aldi berriko desafioen neurrian egokitu dira, gainera bektore berri bat sortuz, eta Euskadik 2018-2020 aldian eragile globalaren posizioa hartuko duen arlo tematikoak zabaldu eta eremu geografikoak kontzentratu dira.

2020rako BCE eguneratu den ardatz nagusia Euskadiren nazioartekotze ekosistemako eragile guztien kontsulta eta parte hartzea izan da, besteak beste, Eusko Jaurlaritzaren Sailak eta bere sektore publikoa eta hezkuntza, kultura, enpresa, industria, turismo, osasun, ingurumen edo kirol munduan nazioarteko jarduera garrantzitsua garatzen ari diren kanpoko beste eragile multisektorial batzuk.

45 elkarrizketa egin zaizkie Eusko Jaurlaritzaren ordezkariari, eta horien bitartez informazio baliotsua jaso izan da hainbat alderditan, hala nola Euskadik zenbait arlotan dituen sendotasunen identifikazioan, 2014-2016 aldian Eusko Jaurlaritzako sailek egin dituzten jardueren balioespenean eta 2018-2020 aldirako ekintza proposamen berrietan. Inkesta egin zaie Euskadiren nazioartekotze ekosistemako 50 erakunde eta eragileri eta, IREKIA plataformaren bitartez, euskal herritarrei ireki zaie prozesua, beren ekarpenak eranstea helburu hartuta.

Era berean, hiru mailatako kontraste prozesu bat egin da: sail arteko mailan, jarduteko arlo tematikoen nondik norakoa Eusko Jaurlaritzako sailei zabalduaz; erakunde arteko mailan, Estrategiaren edukia Kanpo Harremanetarako Erakunde arteko Batzordearekin kontrastatuz; eta Kanpo Harremanetarako Aholku Kontseiluaren partaidetzaren bidez gizartearen ikuspena integratzen dugula ziurtatuz. Kontraste prozesu honetatik ekarpen baliotsuak jaso dira 2018-2020 aldirako Estrategia eguneratzean txertatzeko.

Azken batean, parte-hartze prozesu honen helburua egon dagoen gobernantza sendotzea eta euskal gizartearen parte hartze zabala bultzatzea izan da, aberasteko eta.

2.

ABIAPUNTUA

2. ABIAPUNTUA

2.1. Estrategia global bat ingurune globalizatu baterako

Elkarri konektaturik gauden eta elkarren mendekoak garen mundu honetan eta aldaketa geopolitikoak gero eta erritmo bizkorragoan gertatzen diren mundu honetan, posizionatzeko gaitasuna eta estrategia koherente eta egituratu batean oinarritutako nazioarteko harreman sare sendoak ehuntzeko gaitasuna behar bat da edozein gizarte edo gobernuren aldetik.

Kanpokoekin harremanak josten tradizio luzea izanik, arlo guztietan aldaketa konplexu eta aldakorak jasaten dituen mundu honetatik at ez da bizi euskal gizartea, eta, horregatik, Euskadi nazioartekotzea lehentasuntzat jotzen da Herrialdearentzat. Ildo horretan, 2014an 2020rako BCE abiarazteak nazioartekotze tresna zeharkako, inklusiozko eta integratzaile bat hezurmamitzea eta abian jartzea ekarri zuen, Euskadiri nazioarteko jokalekuan diziplina anitzetan posizionatzen eta dinamismoa areagotzen laguntzen dion tresna, Jaurlearitzako sail guztiak, herri erakundeak, herritarrak eta eragile sozioekonomiko publiko nahiz pribatuak inplikatzen dituena.

Estrategia aplikatu den lehen lau urteetan (2014-2017) asaldurazko garaiak bizi izan dira nazioartean, mugimendu populisten gorakadagak, Sartaldean erlijioa aitzakia hartuta nazioarteko terrorismoa azaleratzeak eta Europan eta Ameriketean aldaketa politiko erabatekoak gertatzeak bultzatuta.

Aldi horretan, Ameriketako Estatu Batuek bere lidergo globala Txina bezalako eragile berrietarantz lerratzen ikusi dute. Trump presidentearen administrazio berriak ikuspegi aldaketak sartu ditu osasuna, immigrazioa edo merkataritza politika bezalako arloetan, eta horrek ondorio nabariak erakarri ditu maila globalean. Aldaketa horiek eragin berezia dute politikan, Ipar Korearekin izandako krisi nuklearra, esaterako, edota Mexiko edo Venezuelarekin izandako harreman atezatuak, barbarako; eta ekonomian eta merkataritzan, Pazifikoaz gaindiko Elkarlan Ekonomikorako Akordioa (TPP) utzita, Ipar Ameriketako Merkataritza Askearen Tratatu (TLCAN) birnegoziatuta eta Atlantikoaz gaindiko Merkataritza eta Inbertsio Tratatuaren (TTIP) negoziazioak Europarekin izoztuta, hain zuzen Estatu Batu horiek klima aldaketaren aurkako Parisko Tratatutik eta UNESCOtik alde egitearekin batera etorri direnak, gainera.

Nazioartean Ameriketako Estatu Batuek atzera egitea Txina ari da bereziki aprobetxatzen, izan ere, Eskualdeko Ekonomia Garapenerako Lankidetzak (PECR) hitzarmenaren bitartez Asia-Pazifiko eskualdean bere eragin-ahalmena berpiztu ez ezik, 2013ko amaieran Xi presidentek abiarazi zuen "One Belt, One Road" edo Zetaren Bide Berria deritzon ekinbidearen bitartez, Asia, Afrika eta Europako herrialdeetan bere eragin politiko eta ekonomikoa areagotzeko asmoa du. Era berean, barrura begira eta Bost Urterako (2016-2020) XIII. Plana onartu ondoren, herrialde hura erreformetan murgilduta bizi da, esportazioetan oinarritutako hazkuntza eredutik barne kontsumoan bermatutako ekonomiara aldatzeko, datozen hamarkadetako munduaren gobernantzan lehen mailako eragina eduki ahal izateko ingurune lehiakor eta efizientea bere alde duela.

Europar Erresuma Batuak 2016ko ekaineko erreferendumean bozkatu ondoren Europar Batasuna uzteko hartu duen erabakia markatuta egon da 2014-2017 aldia, eta "Europaren etorkizunari buruzko liburu zuria" bezalako tresnen bitartez EBren etorkizunari buruzko hausnarketa aldi bat zabaltzeak ere markatu du, hain zuzen ere Erromako Sorrera Tratatuaren (1957) 60 urte bete diren unean.

Europako giroak, lau urteko honetan, Europa hegoaldeko herrialdeetako ekonomia bizkortzen hastea; prozesu independentziazaleak areagotzea, bereziki Eskozian eta Katalunian; erlijioa aitzakia hartutako atentatu terroristen erasoak, Niza, Brusela, Paris, Londres, Manchester, Stockholm, Berlin edo Bartzelona bezalako hirietan; eta migrazio krisia, batez ere Siriako Gerra Zibiletik eta Ekialde Hurbileko eta Afrika iparraldeko beste gatazka armatuetatik ihes egiten izan duten iheslariengatik, horiek izan ditu ezaugarriak.

Garapen iraunkorraren sustapena ere desafio global handietako beste bat dugu, duela zenbait hamarkada. Ildo horretan, 2014-2017 aldian NBEk Garapen Iraunkorrerako 2030 Agenda onartuaz aurrerakada erabakigarria gertatu zen. Agendak aplikazio unibertsaleko 17 helburu (GIH) ditu, eta herrialde eta lurralde guztiei eskatzen zaie bakea, oparotasuna eta ongizatea bermatuko duten planetaren babes estrategiak landu eta bultzatu ditzatela bihurtzeko belaunaldien alde.

Mugarri geopolitiko hauek guztiek, iraultza digital bete-betean eta mundu globalizatu eta gailu mugikorren eta sare sozialen bitartez hiperkonektatuta dagoen mundu batean, berehalako eragin globala dute, lurraldeen arteko interdependentsia handitzen duena, eta horrela nazioarteko aldaketen erritmoa azeleratu egiten da. Egoera horren aurrean, herrialdeek estrategia egituratua, koherentea, zeharkakoa eta aldizka eguneratuko dena behar dute nazioartekotzea gauzatzeko eta horrela ingurune globalizatu batean partaide eta eragile bihurtzeko, horregatik beren identitateari eta beren gizarte ongizate mailari uko egin gabe.

Euskadiren kasuan, 2020rako BCE, onartu zenetik, helburu hori hezurmamitzen duen tresna da, nazioarteko aldagaia modu horizontalean Eusko Jaurlaritzaren ekintza eremu guztietan integratzen baitu. Estrategia horrek tradizioz lurraldeen kanpo harremanen aitzindari izan diren herri erakundeen, enpresen, kulturaren edo turismoaren ikuspegiak gainditzen ditu, nazioartekotzearen lurrina Jaurlaritzaren sail guztietara zabaltzen du, eta gizartea eta eragile ekonomiko eta sozial publiko nahiz pribatu guztiak partaide bihurtzen ditu.

Hala ere, arlo politiko-ekonomikoan eta soziodemografikoan gertatzen diren mundu mailako aldaketek estrategia bat eskatzen dute aldizka eguneratzeari dagokionez, nazioarteko girotik datozen erronka berriei egokitutako erantzun bat formulatze aldera. Horrela azaltzen da 2018-2020 aldirako 2020rako BCEren etorkizun estrategikoa eguneratzea eta berriro zehaztea, filosofia integratzaile eta zeharkako batekin jarraituz, azken urteetan munduko geopolitikan jazo diren gertaera berriak kontuan har ditzan, bete-betean eragiten baitiete Euskadiri eta euskal gizarteari.

2.2. Gaitasunak eta aktiboak Euskadi nazioartekotzeko

Euskadik tradizio luzea du atzerrian. Herrialde moduan, bere herri erakundeen eta sektore publikoaren bitartez; talde moduan, euskal diasporako komunitateei esker; eta banako moduan, Euskal Herriko zenbait pertsona, antolakunde eta enpresaren tradizioagatik eta nazioartean irabazi duten ospeagatik. Elementu horiei esker nazioartekotzeko kultura bat eta talentu oinarri bat sortu da, eta horiek osatzen dute euskal gizarteak bere kanpo proiektzioa finkatzeko dituen gaitasunen eta aktiboen muina.

Herri erakundeen aldetik, 2020rako BCE bermatzeko aktibo nagusiak Euskadik kanpoan dituen ordezkariak osatzen duten azpiegitura, enpresetarako SPRIren laguntza sarea (2018ko hasieratik aurrera, Euskal Nazioartekotze Agentzia), eta Etxepare Institutuak koordinatzen dituen euskara eta euskal kulturako katedrak eta atzerriko unibertsitateetako irakurle postuak dira. Horiei Basquetour Euskal Turismo Agentziak atzerrian egindako lana, Garapenerako Lankidetzaren Euskal Agentziatik bultzatutako nazioarteko jarduera eta Basque Team Fundazioak euskal kirolariei nazioarteko lehiaketa gorenetan parte hartzeko eman dizkien eskuarteak gehitu behar zaizkie.

Eusko Jaurlaritzak nazioartean dituen ordezkariak kasuan, sarea sei bulegok osatzen dute eta Euskadiren interes orokorretarako estrategikoak diren guneeetan kokatuta daude:

Ameriketako Estatu Batuak, Mexiko, Argentina, Txile, Kolonbia eta Brusela. Ordezkaritza horiekin batera SPRIren kanpo azpiegitura dago, euskal enpresen eskura bere bulego sarea eta aholkularitza espezializatuak jartzen baititu bost kontinenteetako 80 herrialde baino gehiagotan, esportazioa, atzerrian finkatzea eta atzerri inbertsio zuzena Euskadira erakartzea sustatzeko. Horren osagarri, eta euskal kultura eta euskara proiektatzeko, Etxepare Institutuak katedrak ditu Estatu Batuetako, Alemaniako, Erresuma Batuko eta Frantziako unibertsitateetan, eta, gainera, euskarazko irakurle postuak Europako, Ameriketako eta Asiako unibertsitateetan barreiatuta.

Eremu pribatuan, bere tradizio, gaitasun eta hedaduragatik nabarmentzen da mundu guztian zabaldutako 190 baino gehiago Euskal Etxek osatzen duten sarea, giltzarri baitira euskal balioak eta kultura nazioartean zabaltzeko.

Enpresa sektorean, nazioartekotze maila desberdineko antolakundeek, eta eremu geografiko eta tematiko desberdinetan, proiektzioa eta ikusgaitasuna eman diote Euskadiri atzerrian azken hamarkadetan. Argigarria da kluster industrialak bereziki nabarmentzen direla ikustea, hala nola GAIA (IKT), ACLIMA (ingurumena), HEGAN (aeronautika), ACICAE (automobilgintza), AFM (makina tresna) edo Basque Energy Cluster (energia), eta Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzaren Euskal Sareko eragileak.

Horren osagarri, hezkuntza (euskal unibertsitatea, Musikene, TKNIKA edo Basque Culinary Center), garapenerako lankidetzak edo kultura (Donostiako Zinemaldia, Guggenheim Museoa, Bilbao Exhibition Center) bezalako esparru hain desberdinetako erakundeek lagundu egin dute nazioarteko proiektio finkatua duten eragileen ekosistema bat sortzen, izaeraz heterogeneoa dena eta fase honetan etengabe hazten ari dena. 2020rako BCEk, tresna integratzaile eta horizontala den aldetik, bere zabalkunderako kontuan hartuko duen aktibo bat osatzen dute.

Eragile pribatu horien eta sektore publikoaren uztardurari eta koordinazioari dagokienez, badaude tresnak sailen arteko eta erakundeen arteko koordinazioan efizientzia eta eraginkortasuna irabazi ahal izateko, nazioartekotzearen arloan. Maila orokorrean, Kanpo Harremanetarako Aholku Kontseilua, Kanpo Harremanetarako Sail arteko Batzordea eta Kanpo Harremanetarako Erakunde arteko Batzordea daude. Sektore mailan, Euskal Gizataldeekiko Harremanetarako Aholku Batzordea edo Euskal Nazioartekotze Partzuergoa bezalako eztabaidaguneez Estrategia zabaltzerakoan koordinazioa hobetzen laguntzen dute. Azken tresna hau, 2014an martxan jarria, euskal ganberek, hiru foru aldundiek eta Eusko Jaurlaritzak osatutako topaleku, eztabaidagune eta elkarlanerako plataforma bat da, eta enpresak nazioartekotzea sustatzerakoan gaitasunen eta sinergien onurak jasotzea du helburu.

Lehen aipatutako eragileek nazioartekotze kultura bat sortu izanari esker, jarduera nazioarteko ingurunean garatzeko prestatu, entrenatu eta espezializatutako talentu oinarri bat ere ezarri da. Euskadik maila globalean estrategikoki posizionatzeko daukan gaitasun iturria da talentu hori. Ildo horretan, Euskal Herriko, Deustuko eta Mondragon unibertsitateek prestakuntza eta ikerketa programak eskaintzen dituzte nazioarteko harremanen gainean ikuspegi desberdinetatik, eta, atzerriko beste ikastegi batzuekin dituzten akordio eta aliantzen bitartez, beren ikasleen nazioarteko mugikortasuna bultzatzen dute eta euskal gizarteari nazioartekotu dadin ezagutzak eta tresnak ematen dizkiote. Horren osagarri, BEINT beka, Global Training beka, Kanpo Harremanetako beka, euskal etxe eta gizataldeen beka, Euskadiko Gazteak Lankidetzan programa edo Eusko Jaurlaritzaren nazioarteko mugikortasun beka bezalako ekinbideek nazioartekotze trebetasuna handitzea ekarri dute, gaur egun beren jarduera bai Euskadin bai mundu guztiko antolakundeetan garatzen duten euskal profesionalen eskutik.

Azken batean, euskal azpiegiturek eta sareek atzerrian duten egonkortasuna, hainbat eta hainbat euskal eragilek nazioartean iritsi duten tradizioa eta ospea, nazioartekotze estrategia koordinatu eta integratzaile bat edukitzea eta nazioartekotzen prestatu eta entrenatutako talentua izatea giltzarriak dira Euskadik bere proiektzioa eta posizioa handitzeko daukan aktibo eta gaitasunek oinarria izan dezaten.

2.3. X. Legegintzaldiko lorpen handienak

Gobernu eremu guztietarako nazioartekotze politika integratu eta horizontal bat zehaztea, Euskadi Basque Country marka sortzea, Euskadik Europan duen posizioa hobetzea, erakunde harremanak sendotzea batez ere lehentasunezko herrialdeekin eta kide estrategikoekin, sare tematikoetan txertatzeko akordioak bultzatzea, edo nazioarteko topagune garrantzitsuetan parte hartzea, horra hor 2020rako BCEren itzalpean erdietsitako lorpen nagusietako batzuk nazioartekotze arloan.

Maila orokorrean, X. legegintzaldian erdietsi den funtsezko lorpen bat nazioartekotze estrategia integratu bat hezurmamitzea izan da, eta horrek, maila guztietan eta eremu guztietan partaidetza eta koordinazio bideak erabiliz, erakundeetako eragileen adostasun eta atxikimendu mailak areagotzea ahalbidetu du. Izan ere, jarduera horren guztiaren jarraipena egiten duten Kanpo Harremanetarako Sail arteko eta Erakunde arteko Batzordeak finkatu egin direnez, sinergia positiboak sortu dira eta Eusko Jaurlaritzaren eta bere sektore publikoaren jarduera eremu guztietan nazioartekotze kultura finkatzen ari da. Beste alde

batetik, 2016ko uztailean Kanpo Harremanetarako Aholku Kontseilua sortuz, euskal nazioartekotze estrategia zehazten eta abiarazten euskal gizartearen partaidetza formalizatu egin da.

Bestalde, Euskadi Basque Country markaren sorrera eta zabalkundea erabakigarria izan da atzerrian Herrialde fidagarri, kohesionatu, lehiakor eta identitate bereizikoaren irudia proiektatzeko eta horrela Euskadik kanpoan duen pertzepzio positiboaren sinergiak aprobetxatzeko. Horretarako, ikur berri hau edukiz hornitu da, eta www.basquecountry.eus webgune garatua edo kirol taldeak eta ekitaldiak babestea bezalako ekinbideak atera dira. Gainera, marka nazioartean garrantzitsuak ziren uneetan erakutsi ahal izan zaio munduari, esaterako, Donostia 2016an Europako Kultura Hiriburua izan den bitartean.

Kanpo harremanen esparruan, Euskadik aldi honetan lehentasunezko herrialdeekin eta kide estrategikoekin izan dituen harreman multzoa ugaltu egin du, eta ordezkariak diplomatikoei arreta berezia eskaini die. Europan ere, euskal autogobernuari eragiten dioten politikekin zerikusia duten erabaki eta eztabaidetan, presentzia handiagoa irabazi du. Ildo horretan, Euskadiren Aliantza Estrategikoen Sarea sortzea nabarmendu behar da, atzerrian eragin-ahalmena irabazteko eta euskal interesak aldeztuko. Alde bitako hitzarmenak izenpetu dira harremanak sendotzeko eta lankidetzara estutzeko Quenetara (2014), Bavaria (2014) eta Flandriarekin (2015), lehenago Akitania (1989) eta Jiangsurekin (2012) izenpetutakoei gehitzen zaizkienak. Horren osagarri, hitzarmen sektorialak izenpetu dira, besteak beste, AEBetako Minnesota estatuarekin (lanbide heziketaz, 2014); Argentinako Santa Fe probintziarekin (enpleguaz eta gizarte politikez, 2014); Mexikorekin (osasunaz, 2015) eta Txileko Nekazaritza Idazkariordetzarekin (nekazaritzaz, 2016).

X. legegintzaldian harreman diplomatikoak ugaltu egin dira, Lehendakariak alde bitako 80 bilera izan baititu 57 herrialdetako enbaxadoreekin, eta gainera alde anitzeko 7 bilera Europar Batasuneko (2013, 2014, 2016), ASEANgo (2015), Visegrádeko Taldeko (2015) eta Latinoamerikako (2014) enbaxadoreekin eta Arabiar ligako kideekin (2013). Gainera, Lehendakaria aitzindari zuten maila goreneko erakunde bidaiak egin dira EBeko erakundeetara (2013, 2016), Ameriketako Estatu Batuetara (2013 eta 2015), Mexikora (2014), Akitaniara (2014), Flandriara (2015), Alemaniara (2015) eta Andorrara (2015). Beste alde batetik, SPRIk enpresei kanpoan laguntzeko duen sarea handitu du bulego berriekin, besteak beste, Singapur, Londres edo Munichekoak, eta Etxepare Institutuak doktorego berriak sortu ditu Illinois, Paris (Sorbonne IV) eta Habanan (2015), eta Edinburgh eta Kalifornian (2016). Paraleloan, Euskadiko presentzia kontsularra handitu egin da Txekiar Errepublikaren, Hungaria, Brasil eta Estoniaren kontsulatuak sortuz (2013); Suediarena eta Filipinena (2014); Kolonbia eta Esloveniarenak (2015); eta Islandiarena (2016).

Nazioarteko antolakundeekiko harremani dagokienez, UNESCOrekin Aditze Memoranduma izenpetu zen 2016an, berrikuntza, sormena eta gizarte ongizatea bultzaturik, kultura ondarearen sustapenean sakontzeko. Nazio Batuen esparruan, Euskadik 2015ean Parisko COP21 Klima Aldaketari buruzko Gailurrean parte hartu zuela ere azpimarratzekoa da. Munduko ekitaldi garrantzitsu horretan, Lehendakariak, The Climate Group nazioarteko ingurumen antolakundearen Europarako presidentekidea izan zenak, klima aldaketaren ondorioak apaltzearen aldeko apustua iragartzearen ardura izan zuen, bai aliantza honena bai Euskadirena.

Kanpoko zabalkunde hau, gainera, sare tematikoetan txertatzeko akordioak hezurmamitzearekin eta Eusko Jaurlaritzaren sail guztiek eta bere sektore publikoak horietan modu proaktiboan parte hartzearekin osatu da, helburu birekin: nazioartean abangoardiako estrategia sektorialak ezagutzea eta euskal proposamenak erabakigune nagusietan proiektatzea. Guztira, Euskadik nazioarteko 75 saretan hartzen du parte, horietatik 55 Europakoak eta 20 globalak. Horietatik nabarmentzekoak dira, besteak beste, Abangoardiako Ekimena, EBko 29 eskualde industrialenen aliantza, Euskadi kide sortzailea dena; EUNIC (European Union National Institutes), Etxepare Institutua partaide duena; EARLAL, etengabeko ikaskuntzarako eskualdeen sarea, Lanbide Heziketako sailburuordea presidente duena; UNESCO-UNEVOC International Centre, TKNIKA kide dena; NECSTOUR (Network of European Regions for Competitive and Sustainable Tourism), Basquetour sartuta dagoena; CPRM (Itsas Eskualde Periferikoen Konferentzia), Euskadi Arku Atlantikoko ozeano energien taldeko aitzindari duena; edo ERRIN (Europako Eskualdeen Ikerketa eta Berrikuntza Sarea), Euskadi fabrikazio aurreratuko eta nanoteknologiako lantaldearen koliderra dena.

2.4. Etorkizuneko aukerak eta erronkak

Lehia handiko panorama honetan, lurraldeek bisitariak, talentua, nazioarteko diplomazia, bezero edo inbertsiogile potentzialak erakartzearen, eta horrela nazioartean txoko bat lortzearen, erabakigarria da aukerei aurre hartzea eta prest egotea munduan gertatzen diren aldaketen ondorioz sortzen diren erronkei aurre egiteko.

Nazio Batuen ikuspegitik, datozen hamabost urteak 2030 Agendan ezarritako Garapen Iraunkorreko Helburuak lortzeak markatuko ditu, 2015ean onartu ondoren, aplikatzea falta da eta. Ildo horretan, Euskadiri helburu horiek bere politika publikoetan integratzearen erreferentzia izateko aukera agertu zaio, horrela nazioartean aitortza lortzeko.

Europako testuinguruan, datozen urteetako erronka handietako bat Erresuma Batua EBtik irtetea izango da, merkataritzan, diplomazian edo gizartean izan ditzakeen eraginak moteltzeko bideak ezarri beharra ekarriko baitu, baina izan liteke horrexek berak aukerak sortzea enpresak, bestelako antolakundeak eta erakundeetako ordezkariak erakartzeko.

Europaren giroan jarraituta, Europaren etorkizunari buruzko Liburu Zuriak prozesu bat ireki du datozen urteetako EBren ikuspena, gobernantza eta etorkizun estrategikoa erabakitzeko. Dokumentu horrek etorkizuneko bost jokaleku posible proposatzen ditu Europaren proiekturako, orain arte bezala jarraitzetik Europa Federal batean sakontzeraino doazenak, arlo guztietako eskumen, baliabide eta erabakimen gehiago elkarri emanaz. Gainera, teknologia berriek gizartean eta enpleguan duten eraginaz, globalizazioaz, segurtasun arloko arazoez, populismoen gorakadaz eta munduko beste leku batzuekin alderatuta europar populazioa jasaten ari den zahartze eta gutxitzeaz hausnarketa bat proposatzen da. Esparru horretan, estatuen azpiko erakundeek eta estaturik gabeko nazioek europar proiektuan duten zeregina nabarmentzeko aukerak sortu daitezke.

Aukerak eta erronkak sortuko dira Batasunak 2018tik aurrera Europako Batzordeko presidentearen arabera izango dituen bost ardatzetatik abiatuta: (i)Europaren merkataritza agenda indartua; (ii) industria indartsu eta lehiakorragoa; (iii) klima aldaketaren aurkako borrokaren aitzindari izango den Europa; (iv) europarren babes handiagoa garai digitalean eta (v) immigrazioa ikuspegiari daukan Europa. Ildo horretan, harreman ekonomikoaren arloa garrantzi berezikoak da, EB egiten ari den merkataritza irekierak negozio aukera berriak sortuko baititu Kanadarekin lortutako akordioari eta bereziki Japoniarekin, Mexiko, Australia, Zeelanda Berriarekin eta Hegoameriketako herrialdeekin egiten ari diren negoziazioei esker; izan ere, horietako batzuk lehentasuna dute Euskadirako.

Bestalde, elkarri gero eta konektatuago dagoen mundu batean, digitalizazioaren aurrerapenak aukera bat dira euskal gizarteak mundu guztiarekin duen konexioa optimizatzeko. Ildo horretan, industriaren robotizazioa, adimen artifizialaren gorakada, merkataritza elektronikoaren eragina, gizartean trebetasun digitalak garatzea, zibersegurtasunaren kudeaketa edo Big Data Euskadik atzerriarekin duen harremanari eragingo dioten gauzak dira, eta, horregatik, oso kontuan hartu beharko dira datozen urteetan. Digitalizazio handiagoak aldi berean Euskal Erkidego Globala eraikitzeko atak irekitzen ditu.

Azkenik, barrualdeari dagokionez, erronkarik handiena sailen plangintzan 2020rako BCEren zeharkakotasuna bultzatzen jarraitzea, horren aplikazioan erakundeen arteko koordinazio handiagoa lortzea eta Euskadin maila guztietan eta esparru guztietan, lankidetzaren eta zabalkunde mekanismoen bidez, nazioartekotzearen kultura barneratuko duten eragile

sozioekonomikoak eta erakundeak atxikiaraztea izango da. Horren guztiaren xedea Euskadi Basque Country proiektatzea, atzerrian posizio hobea lortzea, nazioartean abangoardiarekin eta erabaki zentroekin konektatzea, aukerak harrapatzea eta erronka globalei erantzun eraginkor eta efikazak ematea da.

3.

ESPARRU KONTZEPTUALA

3. ESPARRU KONTZEPTUALA

Kapitulu honek bere barruan hartzen du 2020rako Estrategiaren eguneratzea kokatzen den programa agiri eta jarraibideen multzoa: XI. Legegintzaldiko Jaurlaritzaren Programa, Garapen Iraunkorrerako 2030 Agenda, Europa 2020 Estrategia eta Garapenerako Politiken Koherentzia Esparrua.

3.1. XI. Legegintzaldiko Jaurlaritzaren Programa

XI. legegintzaldiko 2016-2020 Gobernu Programak Eusko Jaurlaritzak datozen lau urteetarako hartu dituen konpromisoak jasotzen ditu. Konpromiso hauek 4 oinarrietan azaltzen dira:

1. Taula: XI. Legegintzaldiko 2016-2020 Gobernu Programaren oinarriak

I. Enplegua, ekonomiaren suspertzea eta jasangarritasuna
II. Giza garapena, gizarteratzea, berdintasuna eta kalitatezko zerbitzu publikoak
III. Bizikidetzeta eta Giza Eskubideak
IV. Autogobernu gehiago eta hobea

Iturria: Euskadi 2020 - XI. Legegintzaldiko 2016-2020 Gobernu Programa

"Euskadi Basque Country" nazioartekotze estrategia Eusko Jaurlaritzak XI. legegintzaldiko giltzarritzat ezartzen dituen 15 plan estrategikoetako bat da. Horrela, Euskadin ber aktibazio ekonomikoa eta enplegua finkatzeko berma guneetako bat da nazioartekotzea. "Euskadi Basque Country" nazioartekotze estrategiak I.1 ardatza du esparru. Hazkuntza sendoa enplegu gehiago eta hobearekin, I. oinarrian: XI. legegintzaldiko 2016-2020 Gobernu Programako Enplegua, Ekonomiaren suspertzea eta jasangarritasuna.

2020rako BCE Ekonomiaren Susperraldiaren eta Enpleguaren aldeko 2017-2020 Esparru Programaren zutabeetako bat da. Programa honek bildu egiten du eta estrategia global bat da, bost plan estrategikotan konkretatzen dena: 2020rako BCE bera, 2017-2020 Enplegu Plan Estrategikoa, Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzako Plana (ZTBP 2020), 2017-2020 Industrializazio Plana eta 2020rako Inbertsio Programa.

Era berean, XI. legegintzaldiko 2016-2020 Gobernu Programak ehun eta hirurogeita hamabost programa ditu, eta horietako hamahiruk nazioartekotzea aipatzen dute. Konpromiso horiek kanpo harremanen, enpresak nazioartekotzearen, turismo, azpiegitura eta garraioen, gobernantza publikoaren, kultura eta euskararen, lanbide heziketaren,

unibertsitateen eta garapenerako lankidetzaren esparruetan berariazko ekinbideak egikaritzea inplikatzan dute.

Hurrengo taulak XI. Legegintzaldiko 2016-2020 Gobernu Programak jasotzen dituen nazioartekotzeko ekimenak aurkezten ditu hartutako hamahiru nazioartekotzeko konpromisoetan.

2. Taula: Nazioartekotzeko Konpromiso eta Ekimenak

KONPROMISOAK	EKIMENAK
21. konpromisoa: Basque Country nazioartekotzeko estrategia globala garatu, eremu publiko eta pribatuarekin elkarlanean	<ul style="list-style-type: none"> Euskadi-Basque Country marka indartzeko nazioartekotzeko estrategia bateratua garatu Kanpoko sare integratu batekin jardun, eta Euskadiren atzerriko ordezkartzen eta bulego sektorialen sarea indartu Bazkide estrategikoekin harreman handiagoa izan, Euskadiren kanpo-harremanak proiektatzeko; horretarako, nazioarteko erakundeekin eta estatuz azpiko entitateekin lankidetzatza-hitzarmenak sinatuko dira, eta learning tour ekimena indartuko da
22. konpromisoa: Europako erakundeetan parte-hartze aktibo eta zuzena izan	<ul style="list-style-type: none"> Ahalik eta gehien indartu Euskadik erabaki-esparru komunitarioetan duen parte-hartzea, batik bat Europar Batasuneko Kontseiluan eta Europako Batzordearen batzorde teknikoetan Euskadi-Estatua bitariko batzordea berreskuratu, Europako gaiak eta kanpo-harremanak aztertzeke Euskal eragileek sare, ekimen eta proiektu transeuroparretan parte hartzea sustatu Europako nazioekin eta eskualdeekin duen harremana indartu
23. konpromisoa: Euskal euroeskualdearen lurralde-antolaketa indartu	<ul style="list-style-type: none"> Euskadi-Nafarroa-Akitania euroeskualdea finkatu Mugaz gaindiko lankidetzatza indartu, eta lankidetzatza-hitzarmenak sustatu EAE, Nafarroa eta Iparraldeko Mankomunitatearen artean
24. konpromisoa: Euskal komunitate globala sustatzea, atzerriko euskal komunitateekiko harremanak estututa	<ul style="list-style-type: none"> Euskal Diasporak egindako ekarpenaren berri eman Euskadin, ekonomiari, kulturari eta euskal gizarte globalaren garapenari egin dion ekarria ezagutarazteko Euskal Etxeen sare fisikoa indartu eta zabaldu "Basque Global Network" sare birtuala sendotu
25. konpromisoa: Enpresak nazioartekotzeko bultzada, "Basque Country" Estrategiaren parte	<ul style="list-style-type: none"> Enpresak Nazioartekotzeko 2017-2020 Plana ezarri, "Basque Country" Nazioartekotzeko Euskal Estrategiaren testuinguruan, Basque Consortium-Nazioarteko Euskal Partzuergoa indartuz Spri-ren kanpo-sarea indartu, lehentasunezko herrialdeetan zabaltzen jarraituz Nazioartekotzeko estrategiak ebaluatu, aztertu eta zehazteko Adimen Lehiakorreko Unitatea sortu Euskal enpresari nazioartekotzeko eta aukera ekonomikoak bilatzeko laguntza eman. BC Lizitazio Plataforma sortu Enpresen esportazio-jarduerari laguntzeko programak indartu Giza kapitala prestatu eta trebatu, Nazioartekotzeko Bekak eta Global Training Bekak ematen jarraituz "Invest in the Basque Country" estrategia indartu, atzerriko enpresak Euskadira lotzeko eta erakartzeko tresna gisa "Basque Country" marka
30. konpromisoa: Herriaren turismo-marka, Euskadi Basque Country	<ul style="list-style-type: none"> Gure helmuga berezi egiten duten elementuak sustatu, Euskadi Basque Country marka turistikoa kokatzeko oinarriko erreferentzia gisa Gure turismo-enpresen nazioartekotze-proiektuetan lagundu, turismo-jarduera erakartzen laguntzeko Euskadi marka sustatu nazioarteko foro eta azoketan, Euskadi Basque Country nazioartekotzeko strategiari jarraituz Euskadi Basque Country herri-marka gisa proiektatu, erakundeen eta agente publiko zein pribatuen kudeaketa-estrategia koordinatua baliatuz Euskadi Basque Country helmuga sustatu, euskal turismo-administrazioaren elementu integratzaile eta harmonizatzaile gisa
40. konpromisoa: Nafarroa eta Akitaniarekiko interkonexioa hobetu	<ul style="list-style-type: none"> Mugaz gaindiko garraio-politikak garatu; eskualdeetako agintariekin lankidetzatza izatea bultzatuko da, zerbitzu-eskaintza optimizatzeke xedez

62. konpromisoa: Gobernantza publikoan berritzailea den Europako eskualde gisa sendotu Euskadi	<ul style="list-style-type: none"> Gobernantzaren eta Berrikuntza Publikoaren 2020 Plan Estrategikoa onartu, Gobernu Programa honetan administrazio publiko, berritzaile, ireki eta parte-hartzailea eraikitzeko jaso diren konpromisoen lana planifikatzeko
100. konpromisoa: Lanbide Heziketako euskal ereduaren nazioartekotzea bultzatzen jarraitu	<ul style="list-style-type: none"> Lanbide Heziketako Euskal Campusa bultzatu Atzerrian egoitzak dituzten euskal enpresei lagundu
105. konpromisoa: Euskal Unibertsitate Sistemaren nazioartekotzearen alde egin.	<ul style="list-style-type: none"> Euskal Unibertsitate Sistemari lotutako nazioarteko bikaintasunezko campusak sustatu Euskal unibertsitateetan eta bikaintasunezko ikerkuntza zentroetan diharduten langileen eta ikasleen nazioarteko mugikortasuna erraztu Nazioartean ere lankidetzaren areagotzea ahalbidetzen duten irakasteko ereduak eta prestakuntzaren eta ikerkuntzaren kalitatea ebaluatzeko ereduak bultzatu Nazioarteko lankidetzaren babestu Euskal Unibertsitate Sistema osatzen duten unibertsitateen artean, bai eta haien eta Zientzia, Teknologia eta Berrikuntza Euskal Sareko gainerako eragileen artean ere
112. konpromisoa: Erreferentziako azpiegiturretan egiten diren ekitaldien eginkizun eragilea eta nazioarteko hedadura finkatu.	<ul style="list-style-type: none"> Erreferentziako erakundeek eta ekitaldiek duten eginkizun eragilea indartu
120. konpromisoa: Euskal kulturaren eta euskararen nazioarteko proiektzioa sustatu, Etxepare Institutuaren bidez	<ul style="list-style-type: none"> Etxepare Institutuaren rola indartu, Euskadiren esanetara dagoen kutura-arloko diplomaziazko tresna gisa
171. konpromisoa: Lankidetzaren politika koherenteagoa, koordinatuagoa eta partaidetzazkoagoa izan	<ul style="list-style-type: none"> Estatu-mailan aliantzak garatzea bultzatu, Estatu-, Europa- eta nazioarte-mailan, ekimen estrategikoak abian jartzeko

Iturria: Euskadi 2020 - XI. Legegintzaldiko 2016-2020 Gobernu Programa

3.2. Garapen Iraunkorrerako 2030 Agenda

Garapen Iraunkorrerako 2030 Agendak bere barruan hartzen ditu Nazio Batuen Erakundeak (NBE) zehaztutako Garapen Iraunkorreko 17 Helburuak (GIH) eta 2015eko irailean onartu zen. GIH helburuek garapen iraunkorreko esparru batean 2030ean iritsi behar diren berriazko xedeak ezartzen dituzte.

Oparotasuna bultzatzeko neurrietatik aldi berean Lurra babesteko balio dutenak hartzeko gonbita egiten du 2030 Agendak. Pobrezia ezabatzeko ekimenak ekonomiaren hazkundera bultzatzen duten eta gizarte premia sorta bati ekiten dioten estrategien eskutik joan daitezela proposatzen du, gizarte premia horiek, besteak beste, hezkuntza, osasuna, gizarte babesa eta enplegu aukerak izaki, eta ekimen horiek gainera klima aldaketaren aurka eta ingurumenaren babesaren alde joka dezatela. GIH helburuak 2014an 2020rako BCE onartu ondoren erabaki zirenez, Estrategia eguneratzeak aukera ematen du Euskadik GIH helburuekin duen konpromisoa argi eta garbi txertatzeko..

3. Taula: Garapen Iraunkorrerako Helburuak (GIH)

GARAPEN IRAUNKORRERAKO HELBURUAK
<ul style="list-style-type: none">▪ 1. Helburua: Pobrezia mota guztiak desagertzea mundu osoan.▪ 2. Helburua: Gosea amaitzea, elikagai-segurtasuna eta elikadura hobea lortzea, eta nekazaritza jasangarria bultzatzea.▪ 3. Helburua: Guztiontzat eta adin guztietan bizimodu osasungarria bermatzea eta ongizatea sustatzea.▪ 4. Helburua: Guztiontzako kalitatezko hezkuntza inklusiboa nahiz bidezkoa bermatzea eta etengabeko ikaskuntzarako aukerak bultzatzea.▪ 5. Helburua: Genero-berdintasuna lortzea eta emakume nahiz neskato guztiak ahalduntzea.▪ 6. Helburua: Uraren erabilgarritasuna eta kudeaketa jasangarria nahiz guztiontzako saneamendua bermatzea.▪ 7. Helburua: Energia eskuragarria, fidagarria, jasangarria eta modernoa bermatzea guztiontzat.▪ 8. Helburua: Guztiontzako hazkunde ekonomiko jarraitua, inklusiboa eta jasangarria, enplegu bete eta produktiboa nahiz lan duina sustatzea.▪ 9. Helburua: Azpiegitura erresilienteak eraikitzea, industrializazio inklusiboa eta jasangarria bultzatzea, eta berrikuntza sustatzea.▪ 10. Helburua: Herrialde bakoitzean eta herrialdeen artean desberdintasunak murriztea.▪ 11. Helburua: Hiriak eta giza kokaguneak inklusiboak, seguruak, erresilienteak eta jasangarriak izatea lortzea.▪ 12. Helburua: Kontsumo eta ekoizpen modalitate jasangarriak bermatzea.▪ 13. Helburua: Neurri urgenteak hartzea klima-aldaketaren eta haren ondorioen aurka egiteko (Aintzat hartuta Klima Aldaketari buruzko Nazio Batuen Esparru Hitzarmena klima aldaketari mundu mailan erantzuteko gobernuen arteko eta nazioarteko foroak nagusia dela).▪ 14. Helburua: Ozeanoak, itsasoak eta itsas baliabideak mantentzea eta modu jasangarrian erabiltzea garapen jasangarriari begira.▪ 15. Helburua: Lehorreko bixtiza babestea, lehengoratztea eta modu jasangarrian erabili dadila sustatzea, basoak modu jasangarrian kudeatzea, basamortutzearen aurka borrokatzea, lurren degradazioa inbertitzea eta biodibertsitatearen galera gelditzea.▪ 16. Helburua: Garapen jasangarriko gizarte baketsuak eta inklusiboak sustatzea, guztioi justiziarako sarbidea erraztea, eta erakunde eraginkorrak eta inklusiboak sortzea maila guztietan.▪ 17. Helburua: Ezarpen-baliabideak sendotzea eta Garapen Jasangarriko Munduko Ituna biziberritzea.

Iturria: Nazio Batuen Erakundea

GIH helburuak zeharkakoak dira eta elkarrekin erlazionatuta daude, hau da, baten arrakastak besteenari eragiten dio. Klima aldaketaren mehatxuari erantzuteak baliabide naturalak kudeatzeko moduari eragiten dio. Genero berdintasuna lortzeak edo osasuna hobetzeak pobrezia ezabatzen laguntzen du; eta bakea eta inklusiozko gizarteak sustatzeak desberdintasunak gutxitzen ditu eta ekonomien oparoaldiari laguntzen dio. Pobreziari leku guztietan azkena behin betiko emateko nazioarteko konpromisoa berresten dute.

Definizio fasetik, Agendak garrantzi handia eman dio lurralde dimentsioaren sustapenari eta estatukoa ez den eskalara egokitzeari, jakitun egonik sarritan estatuz azpiko erakundeak direla, euskal administrazioaren kasuan bezala, eskumenak, baliabideak eta gizarte errealitate eta premien berariazko ezagutza dutenak.

3.3. Europa 2020 Estrategia

Europa 2020 Estrategia EBren 2020. urtera arteko hazkuntza eta enplegu agenda da. Hazkunde adimentsu, iraunkor eta integratzailea markatzen du Europako ekonomiaren

gabezia estrukturalak gainditzeko, bere lehiakortasun eta emankortasuna hobetzeko eta merkatu ekonomia sozial iraunkor bati eusteko oinarritzat.

Europa 2020 Estrategia erreferentzia esparrua da EB, estatu eta eskualde esparruetan jarduteko. Ildo horretan, XI. Legegintzaldiko Gobernu Planean zehaztutako Herrialde helburu estrategikoak enplegu, berrikuntza, hezkuntza, klima/energia eta gizarteratze arloan bat datoz Europa 2020 Estrategiak ezarri dituen bost helburuekin:

- Enpleguan, 20 eta 64 urte arteko pertsonen % 75i lana bermatzea.
- Ikerketa eta garapen arloan, EBren BPGd-aren % 3 inbertitzea.
- Klima aldaketari eta energiari dagokionez, berotegi efektuko gas isuriak % 20 murriztea 1990eko mailekin alderatuta, energia berriztagarriak guztiaren % 20 izatera iristea eta energia efizientzia % 20 areagotzea.
- Hezkuntzan, eskola bertan behera uzten dutenen tasa % 10en azpitik jaistea eta 30 eta 34 urte bitarteko pertsonen gutxienez % 40k goi mailako ikasketak amaituta izatea lortzea.
- Pobreziaren eta gizarte bazterketaren arloan, pobrezia edo gizarte bazterketa arriskuan dauden pertsonen kopurua gutxienez 20 miloi gutxitzea.

Aurreko helburuek 2020an Europar Batasunaren parametro nagusiek nondik norakoak izan behar duten panorama global bat eskaintzen dute. Kide den estatu bakoitzeko helburutan konkretatzen dira, EBko herrialde bakoitzak xede bakoitzerantz zenbat aurreratzen duen bere kabuz ebaluatu ahal dezan. Erlazio bat dago beren artean, eta elkarri ematen diote indarra: hezkuntzako hobekuntzek enplegarritasunari eta pobrezia murrizteari laguntzen diote; I+G, berrikuntza eta energia eraginkorrako erabiltzea lehiakortasuna areagotzeko eta enplegua sortzeko dira, eta teknologia garbiagoetan inbertitzeak klima aldaketaren kontra egiten du eta negozio edo enplegu aukera berriak sortzen ditu.

3.4. Garapenerako Politiken Koherentzia

2016ko apirilaren 5ean Eusko Jaurlaritzak Euskal Herriko Garapen Politiken Koherentziarako Erreferentzia Esparrua onartu zuen, politika publikoak diseinatu, abiarazi eta ebaluatzerakoan giza garapenaren eta iraunkortasunaren ikuspegiaren integrazioa eta horien arteko koordinazioa eta osagarritasuna aurreikusten dituena.

Egoera horretan, Eusko Jaurlaritzak barneratu egiten du garapenerako politiken koherentziak gobernu lanaren oinarritzako erreferentzia bat izan behar duela, bai barne garapen-estragiei eragiten dienean bai kanpo harremanei edo gai bien arteko erlazioari

dagokienez. Konkretuki, Euskadi nazioartekotzeak euskal gizartearen beharrak asebetetzeko aukera emango duen garapen bat sustatu behar du, eta beste herrialde eta lurralde batzuetako giza beharrekin elkargarria izango dena.

Nolanahi ere, gizartearen pluraltasunak eta dauden interes eta gatazken aniztasunak zaildu egiten dute politikaren koherentzia bete-betekoa, eta pluraltasun horren aitortza eta errespetua abiapuntu hartuta politiken koherentzia handiago baterantz aurrera egin behar dela azpimarratzen da, gizarte zuzenago, berdintsuago eta iraunkorrago bat lortzeko.

Hori guztia Europar Batasunetik beretik erakutsitako arduren ildoan dago, 1992an izenpetu zen Maastrichteko Itunean jaso zen bezala, hots, "Europar Batasunak bere kanpo jardueraren osotasunaren koherentzia ziurtatu behar du kanpo arazoetako, segurtasuneko, ekonomiako eta garapeneko politiken esparruan". Hortaz, beharrezkotzat jotzen da efizientzia sozial eta ekologikoaren defentsan oinarritutako lehiakortasun nozioa bultzatzea, sustatu nahi den ereduaren nortasun ikur gisa.

Ikuspegi honetatik, 2020rako BCEk, eta Eusko Jaurlaritzaren kanpo harreman osoak, pertsonen eskubideetan eta baliabideak etorkizuneko belaunaldientzat kontserbatzean oinarritutako elkarbizitza esparru baten defentsa eta Euskadi ekonomia globalean egoki txertatzea bultzatu behar dute aldi berean.

4.

EUSKADI BASQUE COUNTRY 2020 NAZIOARTEKOTZEKO ESPARRU ESTRATEGIA

4. EUSKADI BASQUE COUNTRY 2020 NAZIOARTEKOTZEKO ESPARRU ESTRATEGIA

Kapitulu honetan Eusko Jaurlaritzako sailatarako eta bere sektore publikorako nazioartekotzeko jarraibide estrategikoak ezartzen dira 2018-2020 aldirako. Ikuspegia, ikuspena, nazioartekotzeko helburuak, nazioartekotzeko bektore komunak eta jarduteko eremu tematiko eta geografikoak deskribatzen dira. Estrategia hau euskal erakunde eta eragile guztientzako gonbita da, norabide berean denok batera egin dezagun lan, markatu den ikuspena egia bihurtze aldera.

4.1. Ikuspegi estrategikoa eguneratzea

XI. legegintzaldian 2020rako BCE egokitzeko beharra sortu da, 2014 urtearekin alderatuta aldatu egin den nazioarteko jokalekura egokitzeko. Estrategiaren pisu nagusia erakundeen kanpo harremanak, enpresak nazioartekotzeak, kulturak eta turismoak izaten jarraitzen du, eta eguneratze honetan, 2020 arteko aldi berrian garatuko duten nazioarteko jarduera garrantzitsuagatik, garapenerako lankidetzeta eta kirola erantsi dira. Era berean, beste arlo batzuen pisua handitzen jarraituko da.

2020rako BCE eguneratzea Eusko Jaurlaritzak XI. legegintzaldiko 2016-2020 Gobernu Programan zehaztutako ikuspenetik eta nazioartekotzeko konpromisoetatik abiatu da. Nazioartekotzeko bektore komunak, nazioartekotzeko asmoa finkatzeko eta jarduera eramateko ardatz modura zehaztuak, funtsean berdin jarraitzen dute aldaketaren batekin: 2030 Agendan zehaztutako erronka globalei erantzuten laguntzeko konpromisoa gehitu da eta bektore batzuen izena aldatu da beren zertarakoa hobeto islatzeko. 2018-2020 aldirako bektoreak hauek dira:

- Euskadi Basque Country marka atzerrian proiektatzea
- Interes sektorialak bultzatu eta sustatzea
- Garapen iraunkorrerako erronka globalei erantzuten laguntzea
- Europaren proiektuari laguntzea
- Ezagutza biltzea

Izaera integrala eta zeharkakoa duelako, 2020rako BCE zabaldu egin da legegintzaldi honetan 27 ekintza arlotara, zeuden batzuk bananduz eta beste batzuk gehituz, nazioartekotzeko duten potentzialagatik eta horietan jarduera bereizlea egin delako. Halaber, 2014an argitaratu zenean, Estrategiak modu eskematikoan jasotzen zuen gobernuaren nazioartekotzeko jarduera zein arlotan garatuko zen, jarduera hori ikasteko edo irakasteko arloetan sartzen ote zen kontuan hartuta. Estrategia egikaritu den lehen urteetan jarduera horrela zatitzeak erakutsi duen zailtasunen ondorioz bereizketa hori kendu egin da, nazioartekotzeko ekintza asko alde batera nahiz bestera uler baititezkeen.

2020rako BCEren eguneratzea martxan jartzeak nazioartekotzean ekintza egituratu eta sistematiko baten moduan sakontzea inplikatzeko du, eta gainera zenbait arlo tematikoetan plan sektorialak zehaztu eta onartuz egin ahal izatea. Plan sektorial horiek monitorizatu ahal izango diren eta emaitzak emango dituzten ekintza ildoetan eta ekintzetan konkretatuko dira.

Joan den legegintzaldian, bi izan ziren Estrategiaren itzalpean onartu eta egikaritu ziren nazioartekotzeko plan sektorialak: Kanpo Harremanetarako Plana eta Enpresak Nazioartekotzeko Plana.

XI. legegintzaldirako, Kanpo Harremanak, Enpresak Nazioartekotzea, Kultura eta Garapenerako Lankidetzaren arloez gain, bakoitzak bere nazioartekotze plana egingo baitu, sektore askotako kanpo proiektzioa hartu da kontuan, 2020rako BCEren mendean onartutako plan sektorialen kopurua zabaldu ahal izateko.

Jarduteko eremu geografikoek 2018-2020 aldiaren lehentasunezko arreta jasoko duten lurraldeak markatzen dituzte, eta sailkapena sinplifikatu egin da lehentasunezko izaerako eta lehentasunez esku hartzeko herrialdeen bereizketa kenduz eta irakasteko edo ikasteko aukerak ematen dituzten geografien arteko bereizketa ere kenduz. Aldaketa hori 2014an zehaztu zen eskema hobetu behar zelako egin da, eta horrela Eusko Jaurlaritzako sailen eta bere sektore publikoaren parte hartzea handiagoa izango den herrialde eta eskualdeetan hobeto kontzentratzea lortzen da.

1. Irudia: 2020rako BCEren eskemaren eguneratzea

4.2. Estrategiaren ikuspena

2014an zehaztu zen ikuspenak guztiz indarrean dirau datorren aldirako, baina ñabardura berri bat gehitu zaio, gizarte kohesioaren faktorea, hain zuzen. Ildo horretan, Euskadiren nazioartekotze ikuspenak datozen urteetarako bere identitatea, kultura eta balioak proiektatu nahi ditu kanpoan, bai eta giza garapen iraunkorreko maila handiak dituen elkarbizitza eredu bati lehentasuna ematen dion Herrialde irudia transmititu ere.

Halaber, Europako testuinguruan espazio berekia lortu nahi da, euskal interesak sustatzeko eta EBko erakundeekiko harremanak zabaltzeko. Hortaz, kanpo harremanen tresna ezinbestekoa bilakatu da Euskadi eragile global moduan kokatzeko eta munduan bere herritarren interesak aldezteko.

Azkenik, euskal nazioartekotze ekosistema osatzen duten eragile sozioekonomiko, kultural eta instituzional guztien arteko lankidetzak publiko-pribatuari lehentasuna eman nahi zaio.

Ilido horretan, 2020rako BCEk ezartzen duen ikuspena hau da:

Euskadi eragile global moduan kokatu nahi da, Europaren proiektuaren eraikuntzan espazio berekia duela, Herrialde kohesionatu, erakargarri eta lehiakorra, bere bakantasunagatik, giza garapen iraunkorraren maila handiagatik aitortua, solidarioa, munduari irekia eta atzerriko euskal komunitatearekin estu konektatua

4.3. Helburu estrategikoak

2020rako BCEk definitzen dituen Nazioartekotzeko helburu estrategikoek XI. Legegintzaldiko 2016-2020 Gobernu Programaren konpromisoetan daukate oinarria. Epe berri honetan 2020rako BCEarekin zuzenean erlazioa daukaten helburu estrategikoak hauek dira:

- HE1: Basque Country nazioartekotzeko estrategia globala garatu, eremu publiko eta pribatuarekin elkarlanean
- HE2: Europako erakundeetan parte-hartze aktibo eta zuzena izan
- HE3: Euskal euroeskualdearen lurralde-antolaketa indartu

Beste alde batetik, hamar helburu estrategiko gehiago gehitu egiten dira Euskadi nazioartekotzeko prozesua indartzen saiatzeko:

- HE4: Euskal komunitate globala sustatzea, atzerriko euskal komunitateekiko harremanak estututa
- HE5: Enpresak nazioartekotzeko bultzada, "Basque Country" Estrategiaren aldetik
- HE6: Herriaren turismo-marka, Euskadi Basque Country
- HE7: Nafarroa eta Akitaniarekiko interkonexioa hobetu
- HE8: Gobernantza publikoan berritzailea den Europako eskualde gisa sendotu Euskadi
- HE9: Lanbide Heziketako euskal ereduaren nazioartekotzea bultzatzen jarraitu
- HE10: Euskal Unibertsitate Sistemaren nazioartekotzearen alde egin.
- HE11: Erreferentziazko azpiegituretan egiten diren ekitaldien eginkizun eragilea eta nazioarteko hedadura finkatu
- HE12: Euskal kulturaren eta euskararen nazioarteko proiektzioa sustatu, Etxepare Institutuaren bidez
- HE13: Lankidetzeta-politika koherenteagoa, koordinatuagoa eta partaidetzazkoagoa izan

4.4. Nazioartekotzeko bektore komunak

2020rako BCEk nazioartekotzeko bost bektore komun ezartzen ditu, nazioarteko jardueraren asmoa finkatzen dutenak eta helburu estrategikoak lortzeko Eusko Jaurlaritzak eta beste eragile batzuek martxan jarriko dituzten kanporako jardueren multzoa garatzeko oinarria osatzen dutenak. 2014-2017 aldian 2020rako BCEk koherentzia eta ikusgaitasuna eman zion Eusko Jaurlaritzaren nazioarteko ekintzari. 2018-2020 aldian jarraipena emango zaie indarrean dauden nazioartekotzeko ekintzei, eta ekintza berriei ekingo zaie aukera iturri berriak identifikatu ahala.

Gizarteak oro har aurre egiten dien desafio globalen garrantziak, eta horiei erantzuna ematen saiatzeko euskal gizarteak eta bere herri erakundeek duten borondateak, bektore¹ berri bat sartzea justifikatzen du Garapen Iraunkorrek 2030 Agendarekin eta maila globalean NBEk markatu dituen helburuekin bat etorrira. Euskaditik, Eusko Jaurlaritzak bere politika publikoak 2030 Agendako postulatuekin lerrotzeko duen konpromisoa nabarmendu nahi da. Era berean, 2014an zehaztutako bektoreetako biri izen berria eman zaie² 2018-2020 aldian beren zertarakoa hobeto islatzeko. Horrela, 1. bektorearen ardatza Euskadi Basque Country marka izango da, eta 4. bektoreari izen berria ematen zaio ikuspegi proaktiboagoa emateko.

4. Taula: Nazioartekotzeko bektore komunak

1. bektorea: Euskadi Basque Country marka atzerrian proiektatzea
2. bektorea: Interes sektorialak sustatu eta bultzatzea
3. bektorea: Garapen iraunkorrerako erronka globalei erantzuten laguntzea
4. bektorea: Europaren proiektuari laguntzea
5. bektorea: Ezagutza biltzea

¹2014an zehaztutako "2. bektorea: interes sektorialak sustatu eta bultzatzea eta erronka globalei erantzuten laguntzea" bitan banatuzetik sortu da.

²2014an zehaztutako "1. bektorea: Euskadi kanpoan proiektatzea" eta "3. bektorea: Europako esparruarekin lerrotatzea".

4.4.1.1. *Bektorea*: Euskadi Basque Country marka atzerrian proiektatzea

Lurralde baten berezitasunetan oinarritutako marka baten irudia landu eta gero kanpoan zabaltzeak eragin egiten du proiektuak, profesional kualifikatuak edo turistak erakartzeko gaitasunean, bai eta testuinguru globalean eragina izateko posibilitateetan ere. Euskadiren irudia atzerrian bultzatzeko tresna denez, "Euskadi Basque Country" marka 2013an atara zen eta bai Eusko Jaurlaritzak eta bere sektore publikoak bai beste eragile publiko eta pribatu batzuek ere ohiko bihurtu dute markaren erabilera. Datorren aldirian, 2020 arte, eta bektore horren bitartez, ahaleginak marka finkatzera bideratuko dira, atzerrian lehiatzerakoan abantaila dakarren Herrialde marka bihurtzeko.

Euskadi Basque Country marka atzerrian proiektatzeak Herrialde irudi erakargarri bat eta ezaugarri paregabeak dituen bultzatzea dauka oinarrian. Guztion marka, eta eduki bateratua duena, edozein euskal eragilerentzat berme izango dena nazioarteko jardueran. Erakunde maila gainditu behar du, eta euskal gizartearen ezaugarri eta Euskadik, besteak beste, kultura, enpresa eta gizarte arloan dituen aktibo nagusien ezaugarri diren balioak zabaltzeko tresna bilakatu behar da.

Euskadi atzerrian egongune lehiakorrean jartzen laguntzen duten lurralde marketineko ekintzak martxan jartzea balioetsiko da. Bai komunikabide digitaletan bai sare sozialetan zabalkunde sistematiko eta koordinatua egitea ere hausnartu beharko da. Halaber, marka osatzeko, irudi eta identitate bat eraikiko da, euskal gizartearena izango dena, Europan eta munduan Euskadiren berezitasunaren, bere kulturaren eta bere gizartearen berri emanaz aurkez gaitezen.

2018-2020 aldirian marka gehiago lotuko da esfortzuaren kultura, konpromisoa, hobetzeko gaitasuna, aukera berdintasuna, gizarte zuzentasuna edo elkarbizitza bezalako baloreekin, besteak beste. Gainera, kanpoko euskal gizataldeekin eta diasporarekin eta euskaldunarekiko atxikimendua sentitzen duten pertsonekin eta diasporarekin loturak eta elkartzasuna sendotzeak horien dinamismoa aprobetxatzeko aukera emango du Euskadi Basque Country marka munduan proiektatze aldera.

Eusko Jaurlaritzaren eta bere sektore publikoaren eremu guztietatik, modu aktiboan lagunduko dute Euskadi kanpoan proiektatzen eta ondo kokatzen, nazioarteko eztabaidagune eta sareetan Euskadi Basque Country markari lotutako dohainak zabalduz. Halaber, euskal erakundeek atxikimendua zabaltzen joango da, bai eta eragileena, nazioartean erabiltzeko eta zabaltzeko.

4.4.2. 2. *Bektorea*: Interes sektorialak sustatu eta bultzatzea

Nazioartekotzea Euskadiren berraktibazio ekonomikoa eta enplegua finkatzeko zutabeetako bat izatera heldu denez, Eusko Jaurlaritzaren kanpo jarduera eremu guztietan egongo da aukerak detektatzera, zubiak sortzera eta euskal ehun sozioekonomikoa osatzen duten eragileen ekoizpen, kultura, merkataritza edo turismo gaitasunak, besteak beste, nazioartean balioztatzen laguntzeko tresnak garatzera bideratuta.

2020rako BCE martxan jartzeak Euskadi abangoardiarekin eta nazioarteko erabakiguneekin konektatzen lagundu du, eta kanpoko euskal interes sektorialeiei mesede egin die. 2018-2020 aldian jarraitu egingo da Eusko Jaurlaritzaren eta bere sektore publikoaren harremanetarako gaitasunak eusko gizartearen interesen zerbitzurako jartzen, zubi lana egiten, konplizitasunak sortzen, garapenerako lankidetzak, kanpoan eragiteko gaitasuna irabazten eta aukera berriak identifikatzen.

Alde bien intereseko aliantza, lankidetzak eta proiektu bateratu berriak ezartze aldera alde biko harremanak sakonduko dira. Nazioarteko sareetan parte hartzea areagotzearen eta nazioarteko antolakundeekin, herrialdeekin eta estatu azpiko erakundeekin lotura sendoak bultzatzearen egingo da lan.

Halaber, noranzko biko bisitak, lankidetzak hitzarmenak eta eztabaidagune sektorialetako parte hartzeen bitartez herrialde eta eskualde estrategikoetan eragile publiko eta pribatuekiko harremanak sustatuz, Euskadiren errealitatea proiektatu ahalko da, aukerak detektatu, eta nazioartekotzeko euskal ekinbideei lagundu ahalko zaie.

Euskadi nazioarteko erreferentzia izatera heltzeko moduko bikaintasun maila lortu den eremuetan, gaitasun horiek atzerrira transferitzea erraztuko da, eta, horrekin, Euskadiren irudia azpimarratuko da ezagutzaren ekonomiaren aldeko apustua egiten duen gizarte aurreratua baita.

Gainera, nazioarteko antolakundeekiko elkarrekintzan sakontzeak eta alde anitzeko erakundeen bileretan egoteak euskal interesen defentsa hobea egiteari bidea zabalduko dio eta arlo askotan dituen aktibo diferentzialak ezagutarazteko modua ekarriko du, ezagutza berenganatzeko, ondasunak eta/edo zerbitzuak esportatzeko eta atzerrian proiektuak garatzeko aukerak sortzeko gaitasuna duten eragileak izango baitira.

4.4.3.3. *Bektorea:* Garapen iraunkorrerako erronka globalei erantzuten laguntzea

Bektore hau euskal gizarteak historian zehar erakutsi duen elkartasunari eta erronka globalak konpontzerakoan dagokion ardura hartzeari lotzen zaio.

Nazio Batuen Erakundeak (NBE) 17 Garapen Iraunkorreko Helburu (GIH) zehaztu ditu 2030ean garapen iraunkorreko esparru batean lortu beharreko berariazko xedetzat, eta Eusko Jaurlaritzak eta bere sektore publikoak bereganatu egiten ditu helburuok eta horiek lortzearen lan egiteko konpromisoa hartzen du. Hortaz, giza garapenaren eta iraunkortasunaren ikuspegiak integratuko dira bere politika publikoen diseinu, martxan jartze eta ebaluazioan eta politika horien arteko koordinazio eta osagarritasunean ere.

2030 Agendatik abiatuta erronka globalei erantzuten laguntzeak jokaleku globalaren desafioekin lerrotatutako etorkizun proiektu bat eraikitzeak aukera ematen dio Euskadiri, eta oraingo eta geroko politikek gizartea, ingurumena eta ekonomia kontuan hartuko dituztela bermatzen duten tresnak erabiltzea ardatz izango duen garapen iraunkorra lortzeko Europako Batzordeak ezartzen dituen ikuspegi estrategikoei lotzea ere bada.

Lurralde dimentsioa sustatzeko konpromisoa hartzea eta eskualde mailara egokitzea 2030 Agendaren ezaugarri diferentzietako bat da. Horregatik landuko da 2030 Euskadi Basque Country Agenda bat, eta bere aplikazioaren jarraipena egingo da, maila anitzeko gobernantzaren logika eta gobernu maila guztiak dituzten erantzukizun sarea zainduaz. Era berean, euskal agenda nazioartean zabaldu eta kokatuko da, horrekin estatuez beheragoko erakundeen zeregina aitortzeko erronka globalen kudeaketan.

Eusko Jaurlaritzak euskal herri erakunde guztiak inplikatu nahi ditu garapen iraunkorrerantz hasia duen bidean, eta politika publikoen koherentziarako tresnak erabiliko ditu gainera sektore pribatua, sektore akademikoa, gizarte zibil antolatua eta herritarrak oro har inplika ditzaten ekinbideak garatzeko.

4.4.4.4. *Bektorea:* Europaren proiektuari laguntzea

Europar Batasuna, bereziki gaur egun, euskal kanpo harremanen lehentasunezko gunea da. Datozen urteetan, Europaren proiektuak Europaren etorkizunari buruzko hausnarketa eta eztabaida aldi bati egingo dio aurre, erronka berri eta handiek bultzatuta: Erresuma Batua kanporatzeak, herritarrentzat aurrerakuntza ekonomiko eta sozialaren iturburu berriro izateko urgentiak, dozenaka mila pertsona iheslariei harrera egiteak, populismoen gorakadak edo erlijioa aitzakia hartzen duen nazioarteko terrorismoaren mehatxuak.

Hausnarketa giro honetan, Euskadik Europaren proiektua eraikitzen eta zehazten parte hartzeak, bere intereseko eta eskumeneko gaiak erabakitzen diren gunen orotan, lehenetsuneko jarduerak sektoreak da nazioarteko agendan.

Eusko Jaurlaritzak Euskadiren autogobernuari zuzenean eragiten dioten erabaki komunitarioak sortu eta hartzen diren eztabaidagune nagusietan presentzia irabaztea eta EBren etorkizunaz eta alde sozialaz egingo den eztabaidan laguntzea dute jomuga, erkidegoko erakundeetan, EBko Kontseiluaren osieran partaidetza eraginkorra izateaz gain. Era berean, estaturik gabeko nazioen protagonismo handiagoa eta Europaren eraikuntzan, Euskadik izan behar duen zeregin proaktiboaren eskatuko dira.

Europar Batasunaren barruan zehazten dira Euskadin aplikatu behar diren arau gehienak. Euskal eragile publiko eta pribatuen presentzia maximizatu egingo da EBtik bultzatutako europar sare, ekinbide eta programetan, Euskadi europar espazio komunean integratzea optimizatu ahal izateko eta Erkidegoaren baliabideak Herrialdera itzultzea ahalbidetzeko. Horretarako, besteak beste, ekonomia zirkularra, Horizonte 2020 programa, industria kulturalak eta sortzaileak edo klima aldaketa bezalako interes estrategikoko programa eta proiektuetan euskal presentzia indartu ahal izateko eskura dauden bide guztiak bultzatu beharko dira eta erabiltzen jarraitu. Euskadirako estrategikoak diren sektoreetan, hala nola, itsasandien energia, mugikortasun elektrikoa, industria 4.0 sektoreetan, inbertsioen arriskua gutxitzeko tresnak eta EIB taldearen inbertsio planen bidezko laguntza teknikoaren erakartzea ere estrategikoa izango da.

Alde biko harremanak eta mugaz gaindiko eta eskualde arteko lankidetzak indartuko dira. Horrela gaitasun eta interes komunak Euskadiren eskualde homologoekin errazago integratuko dira, Europako espazioan eragina hobetzeko. Horri dagokionez, lehenetsuna emango zaio Euskadi-Nafarroa-Akitania euroeskualdearen artikulazioa finkatu eta sendotzeko, mugaz gaindiko elkarlana indartzeko eta Euskadiren, Nafarroaren eta Iparraldeko Euskal Hirigune Elkargoaren artean lankidetzak proiektuak bultzatzeko.

4.4.5. 5. *Bektorea: Ezagutza biltzea*

Bektore honek Euskadiri bere gaitasunak areagotzen lagunduko dion ezagutza gehitzera orientatuta dagoen nazioarteko jarduerak oro biltzen du. Gizartearen ongizatea eta ezagutzan intentsiboa den ekonomia bereizezinak diren testuinguru batean, Eusko Jaurlaritzak bere politiken bitartez lagundu egin behar du beste lurralde batzuetatik hartutako esperientzia eta ezagutza hazkunde iraunkorra bihurtzeko, eta horrek aberastasuna hobeto

banatzeko, etorkizuneko belaunaldien ongizatea bermaturik garatzeko eta euskal gizarteak bere osotasunean altxortzat duen talentuari eta sormenari eragiteko balio dezan.

Kanpotik etengabe ikastea eta ezagutza biltzea beste lurralde batzuetan sortutako know-how eta esperientziak sistematikoki jasotzen zentratuko dira. Horrela Euskadiren indargune eta ahulguneak abangoardian dauden beste lurralde batzuenekin kontrastatu ahal izango dira, eta horrek bide emango du Eusko Jaurlaritzak bere jarduera eremuko arlo gehienetan aplikagarriak izango diren jokabide on eta berritzaileetan oinarrituta esku hartzeko. Nazioarteko talentua atzitu eta erakartzearen alde apustu egiten jarraituko da, eta Euskadi puntako ezagutza azpiegiturak ezartzeko leku erakargarria izan dadin eta gazteriak bere esperantzen araberako garapen profesionala lortuko duen lekua izan dadin egoera egokia sortzen ere jarraituko da.

Egokia da Eusko Jaurlaritzak bektore honen esparruan egiten duen nazioarteko jardueraren zati bat erreferentzia eredu diren herrialde eta eskualdeekin alde biko harremanak bultzatzera bideratzea, ezagutza eta esperientziak trukatzeko nazioarteko abangoardiako proiektu eta ekinbide bateratuei ekin ahal izateko hitzarmenak egite aldera.

4.4.6. Nazioartekotzeko bektoreen jardueren emaitza helburu estrategikoak lortzeko

Bost bektoreen esparruan Eusko Jaurlaritzak 2020 arte garatuko dituen nazioartekotzeko jarduerak XI. legegintzaldiko 2016-2020 Gobernu Programan jasotako nazioartekotzeko helburu estrategikoak lortzen laguntzen ari dira. Hurrengo taulak nazioartekotzeko bektoreen jarduerak helburu estrategikoetan egindako kontribuzioa aurkezten du:

5. Taula: Nazioartekotzeko bektoreen jardueren emaitza helburu estrategikoak lortzeko

BEKTOREAK	NAZIOARTEKOTZEKO HELBURU ESTRATEGIKOAK
B1. Euskadi Basque Country marka atzerrian proiektatzea	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HE1: Basque Country nazioartekotzeko estrategia globala garatu, eremu publiko eta pribatuarekin elkarlanean ▪ HE4: Euskal komunitate globala sustatzea, atzerriko euskal komunitateekiko harremanak estututa ▪ HE6: Herriaren turismo-marka, Euskadi Basque Country ▪ HE8: Gobernantza publikoan berritzailea den Europako eskualde gisa sendotu Euskadi ▪ HE11: Erreferentziako azpiegiturretan egiten diren ekitaldien eginkizun eragilea eta nazioarteko hedadura finkatu. ▪ HE12: Euskal kulturaren eta euskararen nazioarteko proiektzioa sustatu, Etxepare Institutuaren bidez

<p>B2. Interes sektorialak sustatu eta bultzatzea</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HE1: Basque Country nazioartekotzeko estrategia globala garatu, eremu publiko eta pribatuarekin elkarlanean ▪ HE2: Europako erakundeetan parte-hartze aktibo eta zuzena izan ▪ HE5: Enpresak nazioartekotzeko bultzada, "Basque Country" Estrategiaren parte ▪ HE8: Gobernantza publikoan berritzailea den Europako eskualde gisa sendotu Euskadi ▪ HE9: Lanbide Heziketako euskal ereduaren nazioartekotzea bultzatzen jarraitu ▪ HE10: Euskal Unibertsitate Sistemaren nazioartekotzearen alde egin.
<p>B3. Garapen iraunkorrerako erronka globalei erantzuten laguntzea</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HE1: Basque Country nazioartekotzeko estrategia globala garatu, eremu publiko eta pribatuarekin elkarlanean ▪ HE2: Europako erakundeetan parte-hartze aktibo eta zuzena izan ▪ HE8: Gobernantza publikoan berritzailea den Europako eskualde gisa sendotu Euskadi ▪ HE13: Lankidetzeta-politika koherenteagoa, koordinatuagoa eta partaidetzazkoagoa izan
<p>B4. Europaren proiektuari laguntzea</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HE1: Basque Country nazioartekotzeko estrategia globala garatu, eremu publiko eta pribatuarekin elkarlanean ▪ HE2: Europako erakundeetan parte-hartze aktibo eta zuzena izan ▪ HE3: Euskal euroeskualdearen lurralde-antolaketa indartu ▪ HE7: Nafarroa eta Akitaniarekiko interkonexioa hobetu ▪ HE8: Gobernantza publikoan berritzailea den Europako eskualde gisa sendotu Euskadi
<p>B5. Ezagutza biltzea</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HE1: Basque Country nazioartekotzeko estrategia globala garatu, eremu publiko eta pribatuarekin elkarlanean ▪ HE2: Europako erakundeetan parte-hartze aktibo eta zuzena izan ▪ HE8: Gobernantza publikoan berritzailea den Europako eskualde gisa sendotu Euskadi ▪ HE9: Lanbide Heziketako euskal ereduaren nazioartekotzea bultzatzen jarraitu ▪ HE10: Euskal Unibertsitate Sistemaren nazioartekotzearen alde egin.

4.5. Arlokako jarduera eremuak

Jarduera eremu tematikoen Eusko Jaurlaritzaren eta bere sektore publikoaren nazioartekotzeko jardueraren lehentasun sektorialak ezartzen dituzte. 2020rako BCEk 27 jarduera eremu tematiko jorratuko ditu legegintzaldi honetan.

4.5.1. Kanpo Harremanak

Kanpo harremanen eremuak nazioarteko proiektioa duten Eusko Jaurlaritzaren ekintzak modu integratuan koordinatu eta bultzatzen ditu, eta gainerako erakundeekin batera

dihardu lankidetzan efizientzia eta koherentzia printzipioen mendean, Euskadi eragile globala izan dadin eta munduan euskal interesak aldezteko.

Horretarako, 2020rako BCEren nazioartekotzeko bektoreek gidaturik, 27 eremu tematikoetan nazioarteko proiektioa duten helburu estrategikoen, ekintza ildoen eta ekintzen aplikazio koordinatutik abiatuta, Kanpo Harremanetarako Idazkaritza Nagusia Euskadiren erakunde ordezkaria izango da, aliantza estrategiko egonkorrak ezarriko ditu, Europako erakundeetan zuzenean parte hartzea bideratuko du, atzerriko euskal gizataldeekiko harremanak sakonduko ditu, Euskadiri munduan kohesioa eta lehiakortasuna irabazten lagunduko dion ezagutza gehituko du eta gobernu ekintza itunduko du 2030 Agenda Euskadin aplikatzerakoan.

Horrela, Eusko Jaurlaritzak beste herrialde, eskualde edo nazioarteko erakunde batzuekin dituen alde biko/anitzeko harremanak bultzatu, garatu eta koordinatu egingo dira, eta, Euskadi Basque Country marka nazioarteratzen laguntzeaz batera, Learning Tours bezalako ekinbideak finkatuko dira. Euskadiren ordezkaritza sarean eta atzerriko bulego sektorialetan oinarrituta kanpo sare integratu bat erabiliko da, eta kide estrategikoez lankidetzaz abalduko da (1. eta 2. bektoreak).

Ildo horretan, Euskadik lehentasunik handiena emango dio Europaren eraikuntzan zuzenean parte hartzeari, euskal gizarteak Europan dituen interesak aldezteko eta bere eragile publiko eta pribatuentzako aukerak detektatzeko. Euskal eragile publiko eta pribatuen presentzia Europako sare, ekinbide eta programetan ere bultzatuko da.

Erkidegoaren erabaki foroetan euskal partaidetza maximizatuko da, bereziki EBren Kontseiluan eta Batzordearen komitologian eta Eskualdeen Lantaldean (4. bektorea). Akitania-Euskadi-Nafarroa euroeskualdearen esparruko harremanei eta Euskal Hirigune Elkargoarekiko mugaz gaindiko elkarlan proiektuei lehentasuna emango zaie.

Era berean, Euskadik luzaroan jarri ditu praktikan Garapen Iraunkorreko Helburuek ezartzen dituzten xedeak lortzen laguntzen duten politikak. Testuinguru horretan, Garapen Iraunkorreko Helburuak aplikatzeko Euskadi Basque Country 2030 Agenda ekintza gune garrantzitsuetako bat izango da legegintzaldi honetan. Eusko Jaurlaritzak NBEren kontraste eta balioztapenaren mendean jarri nahi dituen ebaluazio mekanismoak eta konpromiso zehatzak jasotzen dituen euskal bide orriaren prestaketa koordinatuko da (3. bektorea).

Era berean, kanpoko euskal gizataldeekin eta Euskadirekiko hurbiltasuna sentitzen duten pertsonekin harremanak eta loturak sendotuko dira, eta horien dinamismoa aprobetxatuko da Euskadi munduan proiektatzeko (1. bektorea).

Azkenik, kanpo harremanen eremutik lan egingo da beste lurralde batzuetatik atzitutako esperientzia eta ezagutza, euskal gizarteak altxortzat duen talentu eta sormenarekin batera, Euskadirako giza garapen iraunkor handiagoa bilakatu ahal izan dadin (5. bektorea).

4.5.2. Enpresak nazioartekotzea

XI. Legegintzaldiko Gobernu Planean Jaurlaritzak bere konpromisoa berritzen du euskal enpresak nazioartekotzeari bultzada emateko, 2020rako BCEren osagai bat denez. Enpresak Nazioartekotzeko 2017-2020 Plana garatuko da, Enpresak Nazioartekotzeko Euskal Agentzia sortu eta bultzatuko da eta garrantzirik handiena emango zaio Euskadi Basque Country marka ezagutarazteari, euskal enpresek egongune hobea izan dezaten atzerrian. Invest in Basque Country estrategia indartuko da atzerriko enpresak erakartzeko eta Euskadirekiko loturak sortzeko tresna moduan. Era berean, SPRIren atzerriko sarea finkatuko da, lehenetsuzko herrialdeetan zabaltzen jarraituz (1. eta 2. bektoreak).

Euskal enpresa nazioartekotzeko prozesuari laguntzen jarraituko da "Global Lehian", "Gauzatu", "Interlehian" eta "Elkartzen" bezalako programen bitartez. "Basque Country" Lehiaketa Plataforma ere sorraraziko da, eta enpresen esportazio jardueri laguntzeko programak indartuko dira (2. bektorea).

Euskal enpresek nazioarteko jardueran 2030 Agenda globala eta beste herrialdeetako 2030 Agendak eurak ere bete ditzaten ahaleginak egingo dira. Berariaz, euskal ehunak nazioarteko eta eskualdeetako antolakundeekin ekinbide eta lehiaketetan neurri handiagoan parte hartu ahal izateko moduak esploratuko dira, GIH lortzeari mesede egingo dioten proiektu eta ekintzetarako badira (3. bektorea).

Akitania-Euskadi-Nafarroa euroeskualdearen esparruan, cluster arteko harremanak bultzatuko dira, eta lan egingo da Nafarroa, Euskadi eta Akitania Berriaren arteko enpresa lankidetzarako ekosistema bat sortzeko, manufaktura aurreratuaren, energiaren, bio-osasunaren eta nekazaritzako elikagai industriaren esparruetako Espezializazio Adimentsuko Estrategietan oinarrituta. Mugaz gaindiko lankidetzaren espazioak ere bultzatuko dira, mugaz gaindiko lankidetzaren mesedetarako izan daitezkeen politikak, tresnak eta eragileak identifikatzeko (4. bektorea).

Azkenik, Adimen Lehiakorreko Unitate bat sortzeak nazioartekotzeko aukerak aprobetxatu, ebaluatu eta aztertze modua emango du. Nazioarteko giza kapitalaren prestakuntza eta gaikuntza ere finkatuko da Nazioartekotzeko Bekak eta Global Training Bekak ematen jarraituz (5. bektorea).

4.5.3. Kultura

Euskal Kultura giltzarria da Euskadi Basque Country markaren garapenean. Euskal kultura Euskadiren bereizgarri modura azalduko Estrategiaren gainerako ekintza eremuen aurkezpen gutunean. Era berean, enpresa sortzaileei nazioartekotzen laguntzeko ahaleginak biderkatu egingo dira, eta, ahaleginean, arlo honetan Euskadiren irudia abangoardiako lurralde bezala proiektatuko da atzerrian. Bestalde, erreferentzia diren proiektuak bultzatzen jarraituko da, hala nola, Guggenheim Bilbao Museoa, Donostiako Zinemaldia, Artium edo Euskadiko Orkestra Sinfonikoa (1. sektorea).

Legegintzaldi honetan Etxepare Institutuak garrantzi berezia hartu du euskal kultura nazioartekotzeko prozesuan. Euskadiren diplomazia kulturaleko tresna bezala duen rola bultzatu eta finkatuko da, arlo honekin zerikusia duten eragileen nazioartekotzea bizkortze aldera. Euskal kulturaren eragileak eta industriak nazioarteko azoka, foro eta sareetan parte hartzen jarraituko dute, euskal ekoizpenei ikusgaitasun handiagoa ematearren eta ezagutaraztearren. Halaber, lan egingo da euskal artisten komunitateko Euskadi Basque Country markaren enbaxadore sare bat identifikatu eta antolatzeke (1., 2. eta 5. sektoreak).

Kultura Nazioartekotzeko 2018-2020 Plana garatuko da, egin beharreko ekintzen gidalerroak eta sistematizazioa osatzeko. Nazioarteko oihartzuna duten kultura ekitaldiak sustatzeko diru-laguntza ere handituko da, faktore erakarleak izaten baitira. Diseinua, gastronomia eta bideo jokoak sortzeko industriak berariaz bultzatuko dira, dagoeneko Europako “Europa Sortzailea 2014-2020 Plan Estrategikoa” proiektuaren esparruan eginda dagoen lanetik abiatuta (2. sektorea).

Unescoren eta Eusko Jaurlaritzaren arteko lankidetzak, Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundearekin izenpetutako Aditze Memoranduma abiapuntutzat harturik, Nazio Batuetako organismoekin kultura programa bateratuak egitea bultzatuko du. Era berean, Europako herrialdeetan erreferentziak bilatzen jarraituko du, kultura kudeaketaren arloan Euskadirako onak diren jokabideak ikasteko (5. sektorea).

4.5.4. Turismoa

XI. legegintzaldirako helburu nagusia arlo honetan, Euskal Turismo Sistemaren ikuspena garatzea da, Euskadi Basque Country estrategiak lortu nahi dituen helburu orokorrekin bat baitator. Turismoaren arloan goiburua honetan islatzen da: modu iraunkorrean haztea, bikaintasunezko eta espezializatutako helmuga gisa finkatzeko, Europaren erreferentzia izanik.

Horizonte 2020 programarekin euskal turismoa garatzeko helburuak Gida planaren ildo estrategikoetan agertzen dira, eta, 2020rako BCErekin bat eginez, Euskadiren gobernantza turistikoa kultura eta tradizioak mantentzen saiatuko dela ezartzen du. Gainera, turismoaren eragin zuzena eta ekonomia guztian duen eragina euskal gizartean ongizatea sortzeko izan dadin ahaleginak egingo dira. Halaber, Euskadiko turismoa, bere garapenean, gizartearekiko eta ingurumenarekiko iraunkorra izango da, bere bilakaera herritarren bizi kalitatea babestearekin eta aberastasuna sortzen jarraitzeko gaitasunarekin elkargarria izango dela ziurtatzeko (1. bektorea).

Euskadik marketin plan berritzaile eta eraginkor bat garatuko du eta Euskadi helmuga turistiko moduan harraraztea izango du oinarri. Hori guztia, euskal enpresen prestakuntza eta lehiakortasun baldintzak, giza kapitalaren prestakuntza egokia eta azpiegitura bikainen ekarpena sustatu eta hobetuz, eta, lagungarri gisa, eskarirako baldintza positiboekin eta Administrazioak ematen dituen erraztasunekin.

Jarioak lurralde guztian banatzen lagunduko duen plangintza turistiko oso batekin eta turismoaren erronka berriak kudeatzeko Euskadiren Kudeaketa eta Gobernantza eredu berri batekin, garrantzi ekonomiko, sozial eta politiko handia baitute (2. bektorea).

Euskal turismoak 2017-2020 Turismo Plan Estrategikoaren barruan Euskadi "boutique" helmuga bihurtzea eta Europako "premium" helmugen top 20an kokatzea jarri ditu helburu. Estrategiak erakundeek bultzaturiko jarduera turistiko bat finkatuko du, izaera publiko-pribatua izango duten ekintzekin, Euskadi bisitatzen dutenei balio handia emango dieten ekintzekin, aldi berean turismoari lotutako Euskadi Basque Country marka bat garatuaz (1. bektorea).

4.5.5. Garapenerako lankidetzak

Garapenerako Lankidetzaren Euskal Agentzia (GLEA) izango da, euskal lankidetzak politika, munduan pobrezia eta aukera falta jasaten duten pertsona guztiekin euskal gizarteak duen konpromisoaren adierazpide gisa finkatzea bermatuko duena.

Legegintzaldi honetarako erronka euskal lankidetzak eredu eguneratzea da, GLEAren ahalmenak horretarako sendotuz eta euskal lankidetzatik balioztatuenak izan diren ildoei etengabe hobeturik jarraipena emanez. 2018-2021 Garapenerako Lankidetzako IV. Gidaplana garatuko da Garapen Iraunkorreko 2030 Agendaren ildoan, eta erreforma estrategikoaren zenbait ildo gehituko zaizkio (2. eta 3. bektoreak).

Aurrekontuen gaineko konpromiso politikoa berrituko da eta garapenerako politiken koherentzia zabaltzea bultzatuko da Eusko Jaurlaritzaren barruan eta bere politika publikoetan. Lankidetzan tradiziozkoak ez diren eragileen presentzia eta horiekiko uztardurak eta itunak sendotzeko ekinbideak proposatuko dira (sozialak, akademikoak, enpresenak eta erakundeenak), jarduera esparru berriak esploratuko dira, proiektuen bidez ez ezik, bereziki esparru estrategikoen arabera eta Eusko Jaurlaritzaren beraren ekimenez garatu beharreko lehentasunak zehaztuko dira (2. bektorea).

Europako eta nazioarteko organismoekin harremanak eta ekintzak areagotuko dira, bereziki Europar Batasuna tokiko eta eskualdeko agintarientzat irekitzen ari den lankidetzaren esparruan, eta hirien eta eskualdeen Europako aliantzetan aktiboki hartuko da parte (4. bektorea).

4.5.6. Kirola

Kirola gizarte aurreratu baten agerraldi nagusietako bat da. Euskal kirolak Euskadiren eta bere kulturaren irudi positiboa nazioarteko esparruan proiektatzen laguntzen du. Kirola bere balio tradizionalen defentsatik bultzatuko da: berdintasuna, integrazioa, tolerantzia, elkartasuna eta bortizkeriarik eza. Nazioarteko ekitaldietan parte hartzen duten kirolariei ematen zaien laguntza handitu egingo da, eta horrela Euskadi Basque Country markaren enbaxadore ere bihurtu ahal izango dira, kirolari atxikitzen zaizkion balioak transmitituz (1. bektorea).

Jarduera turistikoa mugiarazten eta ingurunean aberastasuna sortzen duten nazioarteko kirol ekitaldiak antolatzearen aldeko apustua egingo da, foru aldundiekin eta udalekin erakunde arteko lankidetzan. Horri dagokionez, lan egingo da txirrindularitza profesionaleko talde berri bat sortzeko, Euskadiren irudia proiektu dezan. Bestalde, errugbiko Champions txapelketako Finala eta San Mameseko Eurokopa kirol ekitaldiek aukera paregabea eskainiko dute euskal balioak eta berezitasuna proiektatzeko (1. bektorea).

4.5.7. Gobernu irekia

Gobernu irekiaren arloak gobernantza publikoan Euskadi Europako eskualde berritzaile moduan finkatzen lagunduko du, zerbitzu publikoak sortu eta hobetzen eta gardentasuna areagotzen herritarren lankidetzaren sustatuko duten ekintzak garatuz (1. bektorea).

Herri administrazio berritzaile, ireki eta parte-hartzaile bat eraikitzea bideratuta dagoen 2020rako Gobernantza eta Berrikuntza Publikoko Plan Estrategikoa onartzea lehentasuna da.

Halaber, nazioarteko Open Government eztabaidaguneetan modu aktiboan hartuko da parte (2. sektorea).

Herritarrek Jauriaritzaren politiketan parte har dezaketela ziurtatuko da, formatu berrerabilgarrian irekitako datuen bidez gardentasuna bermatzeko helburuz, Euskadiren kasuan Open Data Euskadin daudenak. Halaber, kanpora irekita egoteko politika baten esparruan, IKTak funtsezkoak dira sareak sortzeko gai den eta herritarren eskariak entzun, artatu eta partekatzeko gai den herri-administrazio eredu bat sustatzeko. Konkretuki, "Open Data" datu irekien plan operatiboa landuz, gobernu irekiak GIHetan duen zereginari garrantzia emango zaio (3. sektorea).

Nazioarteko herri erakundeekin eta gobernu kanpoko erakundeekin lankidetzan jardungo da gardentasun arloan jokaera onak identifikatzeko (5. sektorea).

4.5.8. Elkarbizitza eta giza eskubideak

Mundu globalizatu batean, giza eskubideek ere mehatxu globalak dituzten mundu honetan, Eusko Jauriaritza bezalako gobernu baten jarduera, apaltasun osoz, baina adre guztiaz, giza eskubideen eta pluraltasunaren errespetuan oinarritutako bake kultura eta elkarbizitza aldezteko indarrak batzen saiatu behar da nazioartean. Gainera, Eusko Jauriaritza prest egongo da nazioarteko erakundeekin lankidetzan espazioetan parte hartzeko eta giza eskubideen, gatazka konponketaren, biktimen eta bakearen inguruan edo bereizkeriaren, arrazismoaren, indarkeriaren, terrorismoaren eta gerraren aurka sortzen diren nazioarteko programetan parte hartzeko (2. sektorea).

Elkarbizitza eta Giza Eskubideen 2017-2020 Planak estrategikotzat jotzen du bakea, elkarbizitza, aniztasuna, elkartasuna eta giza eskubideak aldeztearen alde nazioartean egiten diren esfortzuetan parte hartzea, bai eta horien sinergia sustatuz Euskadi Basque Country marka bakearen eta giza eskubideen aldeko konpromisoarekin elkartzea, nazioartean euskal elkarbizitza-politika eredu zabaldurik. Halaber, Elkarbizitza eta Giza Eskubideen 2017-2020 Plana argi eta garbi lerrotatuta dago hazkunde adimentsu, iraunkor eta integratzaile bat lortzeko Europaren estrategiarekin, Europa 2020 eta 2030 Agendaren Garapen Iraunkorreko Helburuekin, orokorrean, eta bereziki gizarte baketsu eta inklusiozkoak sustatu nahi dituen 16. helburuan ezarritakoarekin (3. eta 4. sektoreak).

Nazioarteko erakundeekin lankidetzan izatearen alde egingo da; besteak beste, nabarmentzekoak dira Giza Eskubideen aldeko Nazio Batuen goi-komisarioaren bulegoarekin dagoen lankidetzaren harremana eta EBren Peace Programme programari lotutako erakundeekin lankidetzari jarraipena ematearen garrantzia (3. sektorea).

Nazioarteko programetan parte hartzen jarraituko da; besteak beste, aipamena merezi dute Giza Eskubideen Defentsari Programak aurrera jarraitzeak eta arriskuan dauden EBko giza eskubideen defentsariak aldi baterako birkokatzeke plataforma globalean egoteak. Halaber, Euskal Herriaren kasutik ateratako esperientziez oinarritzko dokumentu bat landuko da, behar izanez gero beste testuinguru batzuetan kontrastatzeko. Jarduera ardatz hau indarkeria giroan eta gatazka suntsitzaileetan murgilduta dauden herrialdeekin nazioarteko elkarlanerako bide modura pentsatu da (3. bektorea).

Azkenik, eta Europaren mugetan babesa aurkitu nahian dabilzan pertsonen krisi humanitarioari erantzunaz, Eusko Jaurlaritzak nazioarteko ekintzarekin zerikusia duten ekinbideak garatzen jarraituko du ekintza humanitarioaren, prebentziosko ekintzaren eta Europako eta nazioarteko zenbait gunetan kokatu eta eragitearen arloan.

4.5.9. Berdintasuna

Legegintzaldi honetarako Euskadi berdintasunean lehenengo 4retako bat izatea du helburu Eusko Jaurlaritzak. Horren inguruan, Euskadi berdintasun politiketan abangoardian dagoela ikusgai egiteko, Euskadi Basque Country markari zerbait eranstea landuko dugu (1. bektorea).

Euskadin emakumeen ekimenez egiten diren nazioarteko enpresa proiektuak ugaltzera orientaturiko politika publikoko tresnak indartuko dira (2. bektorea).

Eusko Jaurlaritzaren eta bere sektore publikoaren berdintasun politika publikoak gizon eta emakumeen arteko berdintasuna bermatzera bideratuta daude, eta, bereziki, emakumeen ahalduntzea sustatzera, genero indarkeria ezabatuz, lan eta soldata berdintasuna bermatzera eta bizitza pertsonala, lanekoa eta etxekoa uztartzea eta horietako ardurak banatzea erraztera. Horri dagokionez, Emakundek (Emakumearen Euskal Erakundeak), Eusko Jaurlaritzaren zenbait sailen inplikazio aktiboarekin batera, hain zuzen, Hezkuntza, Enplegua eta Gizarte Politikak, Ekonomia Garapen eta Azpiegiturak, besteak beste, NBEren Garapen Iraunkorreko 2030 Agendako "5. helburua. Genero berdintasuna" etorkizuneko Garapen Iraunkorreko Euskal 2030 Agendan sartzeko konpromisoa hartu dute legegintzaldi honetan (3. bektorea).

Europar Batasunaren barruan, Euro Gender Sarean eta Genero Berdintasunaren Europako Institutuak bultzatutako gainerako lankidetzak eta truke gunetan modu aktiboan parte hartzen jarraituko da (4. bektorea). Era berean Europako funtsen eragiketa programetan parte hartzen jarraitzea dago aurreikusita. Europatik kanpora ere NBE-Emakumeekin, UNFPArekin eta Iberoamerikar Idazkaritza Orokorra edo UNESCO bezalako beste organismo batzuekin lankidetzak jarduera sakona egiteari eutsiko zaio. NBE-Emakumeekin eta

UNFParekin lankidetzan jarraitzeari dagokionez, Joint Global Programme on Essential Services for Women and Girls Subject to Violence nazioarteko programan euskal jarduera areagotuko da; indarkeriaren biktima diren emakume eta nesken arretarako gutxieneko estandarrak zeintzuek izan behar duten munduko adostasun batera heltzea da programa horren helburua.

Emakunderen aitzindaritzapean, nazioarteko lankidetzak ekintza sistematiko bat bultzatzen jarraituko da, zenbait herrialde eta nazioarteko organismorekin lankidetzak berriak bilatu eta hitzarmenak ezartzeko eta daudenak sendotzeko. Lankidetzak hauek, Euskaditik arlo honetan sortzen diren jokabide onak kanpora proiektatzea bilatuko da, eta ezagutza berria erakartzea, orain arte garatutako berdintasun politiken esparrua indartu eta osatu ahal izateko (5. sektorea). Ezagutza ekartzeari zuzenean dagokionez, Europaren iparraldeko herrialdeekin hitzarmenak lortzea estrategikotzat jotzen da, eta, zehazki, Nordic Equality partzuergoarekin lankidetzak esparru egonkor bat ezartzea.

4.5.10. Gobernantza publikoa

Euskadik gobernantza publikoaren arloan Europako lurralde berritzaile gisa esperientzia izateari esker, potentzial handia dago gardentasuna, kudeaketa publikoa, araugintza kalitatea, demokrazia parte-hartzailea edo maila anitzeko gobernantza bezalako faktoreak marka proiektioaren eta jokabide onak eta ezagutza trukatzaren elementu bilaka daitezkeen (1. sektorea eta 5. sektorea).

Nazioarteko eztabaidaguneetan parte hartzea bultzatuko da eraldaketa digitalaren Euskal Estrategia erakusteko, eta Euskadiri arlo honetan erreferentzia posizioa emateko. Marka araugintza kalitatearen eta maila anitzeko gobernantzaren zertzeladei lotzeko jardungo da. Halaber, Regional Governance Matters: Quality of Government Index rankingean Euskadik duen posizioa hobetzera bideratutako ekinbideak garatuko dira (1. sektorea).

Euskal Administrazio Publikoak bere Gobernantza eta Berrikuntza Publikoko Plan Estrategikora (2017-2020) egokituko du harreman digitalaren esparrua, bere sistema guztiak doitu, elkarri konektaturik egon daitezkeen eta prozedura, izapide edo espedientearen bizialdi osoan modu digitalean monitorizatzen gai izan daitezkeen, horien babesa eta aldaezintasuna bermatuta. Eusko Jaurlaritzak lanean jarraituko du administrazio prozedurak digitalizatzen, 'Tramitagune' izapidetzeko tresnaren eta 'Platea' plataforma teknologikoaren bitartez. Administrazio integratuaren eredu bat garatuko da ETEak kanpora irteten direnean izapideak errazteko eta laguntzak emateko (2. sektorea).

Euskal Administrazio Publikoak sortutako informazioa askatasunez atzitu ahal izatea bultzatzen jarraituko da, gobernuaren eta gizartearen artean konfiantzazko giroa sortzeko eta, horrela, herritar arduratsu eta parte-hartzailea formatzeko. Gobernantza publikoko mekanismoak bultzatuko dira gizartea hobeto informatuta eta politika publikoan inplikatutako egon dadin (3. bektorea).

Halaber, Europar Batasuna eraikitzeke prozesuari lagunduko zaio bereziki Eskualdeen Lantaldean parte hartuaz, eskualdeek parte hartzeko Europako Batzordeak edo Europar Kontseiluak gaitutako bideetan ekarpenak eginez eta subsidiarotasun printzipioa aplikatzen lagunduz. Halaber, administrazio elektronikoa bultzatuko da, EBko Kontseiluaren lehendakaritza Estoniak zeukanean 2017ko urriaren 6an egin zen Tallingo Deklarazioan administrazio elektronikoaz jasotako baldintzak atxikiaz, Europarekin komunikabide berriak ezartzeko aukera baita (4. bektorea).

Ezagutza biltzeari dagokionez, euskal gobernantza publikoarekin zerikusia duten arloetan jokatutako onak sartze aldera eremu honetan erreferentzia diren lurralde interesgarriekiko harremanak sendotuko dira: demokrazia parte-hartzailea, meritokrazia, gardentasuna edo araugintza kalitatea (5. bektorea).

4.5.11. Zientzia, teknologia eta berrikuntza

Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzaren arloan Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzako Plana (ZTBP 2020) aplikatuta Euskadiren posizioa indartu egingo da Europako eskualde berritzaile gisa. Fabrikazio aurreratuan, energian eta biozientzia-osasun sektoreko ikerketa proiektuetan aitzindaritzan jarri nahi da Euskadi (1. eta 2. bektoreak).

RIS 3 Euskadi Espezializazio Adimentsuko Estrategiak I+G+b inbertsio publiko-pribatua pizgarritz hornitzen jarraituko du. Ildo horretan, 2021etik aurrera Europaren hurrengo programazio aldiaren garatuko den I+G+b politiken planteamendu berriari buruz eztabaidatzen duten Europako eztabaidaguneetan hartuko da parte. Vanguard ekinbidea osatzen duten eskualdeekin lankidetzan jarraituko da Ekinbidearen barruan, RIS3 estrategian lehentasuna ezarri zaien eremuetan Euskadirako interesgarriak diren proiektuetan (2. eta 4. bektoreak).

Biztanleria kontuan hartuta ikerketan eta garapenean pertsona kopuru handiagoa aritzea helburu jarri da, eta ikerketan eta garapenean inbertsio pribatuaren mailak handitzera bideratutako ekintzak egin ahal izango dira (3. bektorea).

Zibersegurtasun industrialaren eta azpiegituren arloan nazioarteko aukerak identifikatzeko plataforma bat garatuko da, aukera horiek euskal ehun espezializatura bideratu ahal izateko (2. sektorea).

Europako eztabaidagune eta konferentzia interesgarrietan parte hartzen jarraituko da, hala nola Enterprise Europe Network (EEN) sarean, eta garraio adimentsu, ekologiko eta integratuarekin zerikusi berezia duten arloetan Horizon 2020 programa aplikatzeko lantaldeetan parte hartzea areagotu egingo da (4. eta 5. sektoreak).

4.5.12. Energia

Energiaren eremuan Euskadiren irudia itsasaldien teknologietan erreferentzia bihurtzeko oinarriak jarriko dira, eta Armintzako Itsas Energiatzeko Saioen Arloa (BIMEP) sendotuko da itsas energiaren garapen teknologiko eta industrialaren aldeko apustuan proiektu estrategikoa delako. Itsas Energiaren Ardatz Atlantikoaren lehendakaritza eta koordinazioa, eta 2019an Wind Europe azoka Euskadin egitea lagungarriak izango dira Euskadi energiaren arloan erreferentzia bihurtzeko. Halaber, Euskadiren Energia Iraunkortasunaren Legea onartzeak euskal administrazioa aurrezkia, efizientzia, berriztagarriak eta mugikortasun iraunkorra bultzatzeko neurrien arloan erreferentzia eta bultzagile bilakatzea ekarriko du (1. sektorea).

Euskal enpresak nazioartekotzea bultzatuko da Euskal Energia Erakundearen (EVE) eta Euskadiko Energia Clusterraren arteko lankidetzatik sortzen diren ekinbide berriak gauzatuz, batez ere Europaren eremuan (2. sektorea).

Euskadi 2030 Energia Estrategia Europaren helburuen ildotik garatuko da. Halaber, lankidetzak estua mantenduko da Europako beste eskualde batzuekin proiektuak aurkezteko eta proiektu bateratuak garatzeko (2. sektorea eta 4. sektorea). Energia berriztagarriak erabiltzearen eta efizientzia energetikoa sustatzeko ekintzak garatzearen aldeko apustuari esker, Euskadik 2015eko abenduan Parisko Gailurrean hartu ziren konpromisoen aurrean kokalekua aurkituko du. Nazioarteko lankidetzak areagotzera bideratutako ekintzak egingo dira iristen errazagoak izan daitezkeen energia garbiaren inguruko ikerketa eta teknologiak, iturri berriztagarrienak barne, efizientzia energetikoaren ingurukoak eta erregai fosilen teknologia aurreratuak eta gutxiago kutsatzen dutenak, eta azpiegitura energetikoetan eta teknologia garbietan inbertsioa bultzatzeko (3. sektorea eta 5. sektorea).

4.5.13. Nekazaritza, Arrantza eta Elikadura

Nekazaritza, arrantza eta elikadura arloak elikagaien sektore errentagarri, berritzaile eta lehiakor bat garatu nahi du balio kate guztian, lehen sektoretik hasi, eraldaketa eta elikagai industriatik pasatu, eta gastronomiaraino.

Gastronomia eta Elikagai Plan bat abiaraziko da Euskadiko nekazaritzako elikagaien sektore osoa produktuen eta gastronomiaren berrikuntzan eta kalitatean oinarritutako erreferentzia bihurtzeko. Halaber, Euskal Elikagaiak Atzerrian Merkaturatu, Zabaldu eta Sentsibilizatzeko Estrategia Oso bat garatu gura da. Bestalde, nekazaritza eta elikadura ikerketaren arloan erreferentzia bihurtu diren ikerketa zentroak ditu gaur egun Euskadik. Bere irudia bultzatzera eta atzerrian proiektuak abiaraztera bideratutako ekintzak garatuko dira (1. bektorea).

Aukerak eta finantzaketa bilatzeko nazioarteko prospekzio bidaia eta misioak antolatzen jarraituko da, euskal industriaren interesak bultzatu ahal izateko, bai eta garapen iraunkorraren ikuspegia duten nekazaritzako elikagaien politika publikoetan erreferentziak bilatzeko bidaia eta misioak ere (2. bektorea eta 5. bektorea).

Alde biko harremanen esparruan Mexiko eta Txilerekin dauden harremanak bultzatuko dira. Indiarekin ere lankidetzeta hasiko da, euskal enpresen proiektuak garatzeko eta euskal produktuak merkaturatzeko herrialde horretan (2. bektorea).

Nekazaritza ekologikoa Euskadiren nekazaritza garapen iraunkorreko estrategiaren zati bat da. Ingurumenerako gai toxikorik erabiliko ez duen, ekoizleen eta kontsumitzaileen artean ekitatezko harremanak ezarriko dituen eta elikadura osasungarri baterako lehengaiak erabiltzea bultzatuko duen nekazaritza eta abeltzaintza sistema bat sustatzera bideratutako ekintzak bultzatuko dira. Klima aldaketa moteltzen laguntzeko aukera ona dela irizten zaio, gainera. Horri dagokionez, Nekazaritza Ekologikoaren Sustapenerako Plana (FOPE) bultzatzen jarraituko da, nekazaritza ekologikoari laguntzeko politika osoa delako. Era berean, Euskadiko 2017-2020 Gastronomia eta Elikagai Plan Estrategikoak, legegintzaldi honetarako apustu estrategikoa denez, osasuna, segurtasuna, berezitasuna eta iraunkortasuna izango ditu ardatz (3. bektorea).

Akitania-Euskadi-Nafarroa euroeskualdearen esparruan garatu den lankidetzaren helburua hiru eskualdeetako nekazaritzako elikagai enpresen arteko lankidetzeta harreman egonkorra garatzea izango da, bai eraldaketaren ikuspegitik bai atzerrian batera merkaturatzearen ikuspegitik. Bestalde, Europako sareetan aktiboki hartuko da parte, hala nola EUROMONTANA Mendialdeko eremuetako Europako elkartearen, AREPO Jatorrizko

produktuen Europako eskualdeen elkargoan, EFI European Forest Institute basogintza institutuan eta USSE Unión de Selvicultores del Sur de Europa basoginen batasunean, basogintzaren esparruan, eta ofizialki eratu berri den REGAL berrikuntza eta ekintzailatzagatik elikaduran eta gastronomian aitzindari diren Europako eskualdeen sarea (4. bektorea).

LIFE, H2020, POCTEFA, SUDOE, M16, FOCAD inguruan eraikitako Europako proiektuek bide emango dute ezagutza atxitzeko eta aurrera egiteko lankidetzazko jardunetan Europako kideekin, nekazaritzako elikagai sektorean eta landa eta kosta ingurunearen garapenean berrikuntzaren eta elkarlanaren eremuan (4. eta 5. bektoreak).

4.5.14. Azpiegiturak eta garraioak

Euskadi katebegi erabakigarria da Europaren korridore atlantikoan eta egongune estrategikoa dauka garraioaren eta komunikazioen lehentasunezko Europaz gaindiko sareetan, penintsula iberikoaren eta erdialdeko Europaren arteko loturan eta harremanetan giltzadura nagusia baita. Gainera, mugikortasun iraunkorraren arloan erreferentzia bat da eta Euskadi Basque Country marka eremu honetan posizio egokian jartzeko ekintzak garatuko dira (1. bektorea).

Garraioari dagokionez, sektoreko euskal enpresei parte hartzen duten nazioarteko proiektuetan laguntasuna eta babesa ematen jarraituko da. Era berean, Euskadik zuzenean hartuko du parte nazioarteko zabalerako burdinbide sare berriaren proiektuan eta eraikuntzan, oraindik dagoen "burdinbide muga" gainditzeko balioko baitu (2. bektorea).

Euskadiko Garraio Iraunkorraren 2030 Gidaplan onartu berria abiaraziko da; honen helburua garraio sistema sozialki, ekonomikoki eta ingurumenaren eta kalitatearen ikuspegietatik iraunkorra finkatzea da, gizarte kohesioari eta garapen sozioekonomikoari lagunduko diona, eta gizartearen mugikortasun beharrei erantzuna emango diona. Ildo horretatik, pertsona guztiek garraio sistema seguru, merke, irisgarri eta iraunkorrak izan ahal izatea ahalbidetzen eta bide segurtasuna hobetzen duten ekinbideak bultzatuko dira, bereziki garraio publikoa hedatuz, egoera ahulean dauden pertsonen, emakumeen, umeen, desgaitasun funtzionala duten pertsonen eta adinekoen beharrei arreta berezia emanez (3. bektorea).

Martxan jarri beharreko politikak eta tresnak Europaren jarraibideen ildotik joango dira, eta Euskadiren egongunea indartuko da penintsula iberikoaren eta Europaren artean Ardatz Atlantikoaren giltzadura nagusi bezala, euskal "Y" a eraikitzen amaitu ondoren. Arlo honetan nazioarteko sare eta proiektuetan parte hartzeak interes bereziko elementu bat izaten jarraituko du, bereziki Akitania-Nafarroa-Euskadi euroeskualdearen barruan, beren-beregi

euroeskualdearen barruan zerbitzu eskaintza optimizatzen eta loturak hobetzen dituzten mugaz gaindiko Europako mugikortasun proiektuak hezurramitzeko (4. bektorea).

4.5.15. Enplegua

Enplegua Eusko Jaurlaritza osoaren jarduera politikoaren oinarritzko ardatza da XI. legegintzaldi honetan. Ildo horretatik, Euskadi erreferentzia izango da beste herrialdeentzat nazioartean eta "Euskal Enplegu Zentro Bereziak" eredia nazioartekotzearen alde egingo da (1. bektorea).

XI. legegintzaldian langabezia tasak % 10en azpitik jaitea jarri da erronka. Horretarako, enplegu gehiago eta kalitate hobekoa sortzea zuzeneko helburua duten politika publiko ekonomiko eta sozialak sustatuko dira. Bestalde, unibertsitateko titulua duten gazteak nazioartekotze arloan prestatzea sustatzen duten programak bultzatuko dira, euskal enpresek eta bestelako euskal erakundeek ekonomia irekiaren erronkak eraginkortasunez artatzea ahalbidetuko dieten profesionalen oinarri sendo bat izan dezaten etorkizunean (2. bektorea).

Enplegu eta berraktibazio politika publikoa elkarrizketa sozialak lagunduta eta bultzatuta egongo da, eta eragile ekonomiko eta sozialen artean etengabeko negoziazio esparru bat finkatuko da, eta Lan Harremanen Euskal Sistema indartuko. Enplegurako prestakuntza, tresna nagusietako bat izango da kalitatezko enplegua sustatu eta bermatzeko, eta, aldi berean, enpresak teknologiaren eta antolakuntzaren erronka berrietara egokitzeke funtsezko tresna (3. bektorea).

Enpleguari lotutako Europako programa eta ekinbideetan parte hartzea eta sareetako presentzia areagotzera bideratutako jarduerak garatuko dira (4. bektorea).

Arlo honetan nazioartekotzea enplegu zerbitzu publikoen eta lan harremanen ereduak buruzko ezagutza eta jokabide onak ikastera ere guztiz bideratuta egongo da (5. bektorea).

4.5.16. Politika sozialak

Gizarte zerbitzuen euskal eredia bultzatuko da erreferentzia gisa. Euskadik gizarte inklusioko eta diru sarrerak bermatzeko errenta sistema bat dauka, eta gutxieneko diru sarrerak edukitzeko eta gizarteratzeko eskubide subjektibo bikoitza aitortzen du. Euskal esperientzia gizarte ekonomia eta berrikuntzan eta kooperatibismoan potentzial handiko aktibo bat da atzerrira transferitzeko. Halaber, desgaitasun funtzionala duten pertsonak babesteko politikak edo gurasotasun positiboko politikak erreferentzia dira atzerrian (1. bektorea).

Arau eta lege esparru berriak bideratu eta garatuko dira, berrikuntza sustatzen duten eta gizarte berrikuntzako ekinbideak onartzen dituzten inguruneak bultzatzeko. Testuinguru horretan gizarte eraldaketarako euskal berrikuntza estrategia bat garatzea hausnartuko da. Era berean, enpresaburuen gizarte erantzukizuna sustatzera bideratutako politikak bultzatuko dira (2. bektorea eta 3. bektorea).

Halaber, jarraipena emango zaio gizarte politikei lotutako Europako programa eta ekinbideetan parte hartzeari. Gizarte zibilean parte hartzea ahalbidetzen duten erakundeetan parte hartuko da, hala nola Elkarrizketa Sozialeko Mahaian, Gizarte Inklusiorako Kontseiluan edo talde berezien parte-hartze kontseiluetan, horien beharrei ikuspegi integraletik ekiten baitzaie (4. bektorea).

Euskadik biztanleria zahartua dauka, eta jaiotza eta ugalkortasun tasa apalak. Zahartze aktiboa sustatzeko politiken alde egin nahi da, adinekoak menpekotasunik gabe urte gehiago bizi ahal izan daitezen eta gizarte zerbitzuen sistema sendo bat finkatzen aurrera egin dezagun. Horretarako estrategia sozial berriak zehaztu behar dira, Euskadiren antzeko eskualdeetatik eta punta politika kidekoak garatu dituzten eskualdeetatik ikastea beharrezkoa izango zaigu (5. bektorea).

4.5.17. Ingurumena

Nazioarteko sareetan –hala nola, nrg4sd, Network of Regional Governments for Sustainable Development; ICLEI, Local Governments for Sustainability; Encore, Environmental Conference of Regions of Europe; IMPEL, European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law eta The Climate Group– parte hartzeak alderdi estrategiko bat izaten jarraituko du arlo honetan. Era berean, Euskal Deklaraziotik eratortzen diren aukerak bultzatuko dira, udalerrri emankor, iraunkor eta erresilientziadunen esparruan Europako hiri eta herrietarako bide orri berria baita, Euskadi aitzindari duena eta Europa guztiko 300 bat erakunde atxiki zaizkiona (1. bektorea).

Ingurumena aukera iturri bihurtu da negozio berriak sortzeko eta enplegu berriak sorrarazteko, eta horren hazkundea ingurumen politika aurreratuak garatzeari lotuta dago. ACLIMA Euskal Ingurumen Klusterrarekin lankidetzak sakonduko da, arlo honetan lanean euskal enpresak nazioartekotzea bultzatzeko.

Finantzaketaren ikuspegitik, finantza mekanismo eta tresna berri eta berritzaileak bultzatu eta garatuko dira, europar esparruko erakunde eta instituzioekin lankidetzan, eta nazioarteko finantzabideak identifikatuko dira ingurumen proiektu estrategikoak garatzen laguntzeko (2. bektorea).

Eusko Jaurlaritzaren estrategia "giza garapen iraunkorra" da, eta horren 4 zutabeetako bat enpleguaren, berrakibatzearen eta iraunkortasunaren aldeko borroka da. Gainera berak dituen 15 Herrialde-helburuetako bat berotegi efektuko gasak % 20 murriztea da, eta garapen iraunkorreko helburuekin konpromisoa hartzen du. Horrekin batera, URA Ur Agentziak bere lana Garapen Iraunkorreko 6. Helburuan txertatuta egiten du, hain zuzen, ur garbiari eta saneamenduari eskainitakoan, eta ezagutza trukeak nazioartean bultzatuko ditu (3. sektorea).

Bereziki garrantzitsua da, euskal ingurumen politikarako, mugaz gaindiko eta eskualde arteko lankidetzak. Horri dagokionez, Txinbadia+ lurralde lankidetzako europar proiektua bultzatuko da, INTERREG V-A Espainia-Frantzia-Andorra europar programaren esparruan garatzen dena, mugako lurraldeetan garapen iraunkorra sustatzeko sortua (4. sektorea).

4.5.18. Lurralde politika

Eusko Jaurlaritzak Euskadi lurralde orekatu, kohesionatu eta iraunkor gisa antolatu nahi du, ingurune degradatu gutxiagorekin, hiri berroneratze osoa eta bizi kalitatea lortuta, pertsonak protagonista direla.

Lurralde politikaren inguruko nazioartekotzeak eskualde arteko, mugaz gaindiko eta nazioarteko esperientzia trukea eta lankidetzak dakartza lurralde plangintzaren arloan (1. eta 4. sektoreak), eta autonomia erkidegoaren lurralde esparruan eta udalen lurralde esparruan hiri agenda zehaztu, garatu eta aplikatzea (2. eta 3. sektoreak).

Halaber, tokiko edo eskualdeko beste erakunde batzuekin lankidetzan jardungo da kudeaketa eta esku-hartze ereduak ikertu eta garatzen, auzo eta hirien garapen iraunkorra lortzeko, finantza mekanismo berritzaileak sustatzeko eta Europako finantzabideak identifikatzeko, auzoetan esku-hartze integraleko jarduerak egite aldera, bereziki egoera ahulenean daudenetan (2., 3. eta 4. sektoreak).

4.5.19. Etxebizitza

Euskadiko etxebizitza politikak erreferentzia bat dira atzerrian, eta berezi-bereziki etxebizitzaren kontzeptu sozialarekin zerikusia duten puntuetan, etxerik gabeko pertsonen etxebizitza eskubidea eta etxebizitza independentea izateko eskubidea bermatzen baitzaizkie. Etxebizitza politiken euskal ereduak jokabide on bezala nazioartekotzera bideratuko jarduerak garatuko dira. Era berean, hirietan maila globalean komunak diren arazoak moteltzeko tresnak bultzatuko dira, Euskadin ere eragina baitute, hala nola etxebizitza egokien urritasuna eta etxebizitza azpiegiturak hondatzea (1. eta 3. sektoreak).

Era berean, beharrezkotzat jotzen da politika publikoko tresna berriak erabiltzea, eraikuntzako efizientzia energetikoaren arloan jarduera berriak garatu ahal izateko. Horri dagokionez, Europako herrialde eta eskualdeekin harremanak izaten eta sendotzen jarraituko da, efizientzia energetikoan eta etxebizitzaren finantzaketan erreferentzia diren ereduetatik ikasteko (4. eta 5. sektoreak).

4.5.20. Ogasuna eta ekonomia

Eusko Jaurlaritzaren kudeaketa ekonomikoak eta euskal herri-erakunde guztienak zorrotasun eta erantzukizun printzipioari jarraitu behar dio. Finantzen saneamendua eta aurrekontu orekaren helburuekiko konpromisoa mantendu behar dira, iraunkortasun ekonomikoaren berme direlako.

Interes sektorialen sustapenaren esparruan, Ekonomia Garapen eta Lehiakortasun arloarekin batera, 250 milioi euroko funts publiko-pribatu bat eratzea bultzatuko da, potentzialtasun teknologikoa eta nazioartekotzeko potentzialtasuna duten euskal enpresen hazkuntza eta sustraitzea bermatzeko (2. sektorea).

Jaurlaritzak politika berri bat nahi du, Europako esparruarekin lerrokatua, defizit publikoaren kontrola modu orekatuagoan konbinatzeko. EGEF Eskualde Garapeneko Europako Funtsaren 2014-2020 Euskal Herriko Eragiketa Programaren kudeaketa efizientea garatuko da, eta bere Jarraipen lantaldeetan partaidetza aktiboa mantenduko da (4. sektorea).

4.5.21. Hezkuntza

Hezkuntza gizartearen eta pertsonen aurrerakuntza faktore nagusia da. Euskadik nazioartean gizarte lehiakorra izan nahi badu, ekitaterantz eta bikaintasunerantz guztiz orientaturiko hezkuntza sistema bat eduki behar du, ikasle bakoitzaren gaitasunen garapenik handiena bermatuko duen hezkuntza sistema bat. Haur eta Oinarrizko Hezkuntzaren eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren Ondokoaren esparruan prestakuntza nazioartekotzearen ingurukoak izango dira arlo honetako jarduerak.

Lehen Hezkuntzaren eremuari dagokionez, Heziberri 2020 Planaren eta Hezkuntza eta prestakuntza arloko Europako lankidetzarako 2020 esparruaren testuinguruan jarraituko da lanean. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren Ondokoari dagokionez, estrategiaren indarraldi berrian Erasmus+ esparruan mugikortasun eta lankidetzaren proiektuak sustatzen jarraituko da, hezkuntza maila honi europar dimentsio bat eskaintzen jarraitze aldera. (4. sektorea).

Nazioartean hazi nahi duen herrialde batek herrialde eleaniztuna izan behar du. Horretarako, ingelesezko prestakuntza zabaltzera bideratutako neurriak ezartzen eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren lehen zikloan atzerriko bigarren hizkuntza bat ikastera bultzatzen jarraituko da.

Azkenik, irakasleak aldaketaren eta hezkuntza hobetzearen eragile nagusiak direnez, irakasleen prestakuntza indartzen jarraituko da, Europaren testuinguruan txertaturik irakasleen prestakuntza eredu berri bat ezarriaz, Erasmus+ europar proiektuan Euskal Herriak parte hartzeari jarraipena emateko (4. bektorea eta 5. bektorea).

4.5.22. Lanbide heziketa

Euskadiri bere lanbide-heziketa eredu aitoritzen zaio. Eredu hau nazioartekotzea bultzatzen jarraituko da, Lanbide Heziketaren Euskal Campusa sortuz. Era berean, TKNIKA erreferentzia izatea indartuko da, UNESCOren UNEVOC sareko kidetasuna aitortu zaionez gero, lanbide heziketako ikerketaren eta berrikuntza aplikatuaren garapenean hezkuntza erakunde aitzindaria delako, bai teknologietan bai sektore aurreratu eta oso aurreratuetan (1. bektorea).

Lanbide Heziketaren eremuan Lanbide Kualifikazio eta Espezializazioen Euskal Esparru berria ezarriko da espezializazio programak diseinatzeko, enpresetan sortu diren beharren arabera, eta goraka datozen jardueretara bideratutako programak diseinatzeko, bereziki Euskadiko RIS3 estrategian zehaztutako abagune esparruetan eraginez. Beharrezkoa bada atzerriko herrialdeetan plantak kokatuta dituzten euskal enpresei lagundu egingo zaie planta horietan lan egiten duten giza baliabideak prestatzen eta trebatzen (2. eta 4. bektoreak).

Ikasleen mugikortasunaren alde egiten jarraituko da Erasmus+ programaren bitartez, Europako enpresetan egin ditzaten nahitaezko praktikak. Era berean, atzerriko beste LH ikastetxeetako ikasleak modu normalizatuan hartzeko bideak garatuko dira, euren praktikak Euskadiko enpresetan egin ahal ditzaten (5. bektorea).

4.5.23. Unibertsitateak eta ikerketa

Eusko Jaurlaritzak unibertsitateen eta ikerketaren arloa nazioartekotzearen alde egingo du legegintzaldi honetan, eta jarduera berriak sustatuko ditu euskal unibertsitate sistemari lotuta Nazioarteko Bikaintasun Campusa bultzatzeko. Era berean, BERC bikaintasuneko euskal ikerketa zentroak nazioartekotzeko prozesua indartuko da, beren eremuan mundu mailan nazioarteko erreferentzia zentroak izan daitezen (1. bektorea).

Enpresa ehuna eta unibertsitate sistema batera nazioartekotzeko aukerak sortzera bideratutako unibertsitate-enpresa programak garatuko dira. Unibertsitate Enpresa Euskal Estrategia jokabide ontzat erakutsiko da. Euskadiko unibertsitateen arteko nazioarteko lankidetzari ere lagunduko zaio, eta unibertsitateen eta Euskal Zientzia, Teknologia eta Berrikuntza Sareko gainerako eragileen artekoari ere (2. bektorea).

Prestakuntzaren eta ikerketaren kalitatea ebaluatu eta egiaztatzeko irakaskuntza ereduak sustatuko dira nazioarteko testuinguruan lankidetzara maila handiagoa ahalbidetzeko, eta Euskal Unibertsitate Sistemaren Kalitate Agentziak Europako sareetan duen presentzia areagotu egingo da (4. bektorea).

Euskal unibertsitateetako eta bikaintasun ikerketa zentroetako talentua biltzea eta ikasleen eta langileen nazioarteko mugikortasuna bultzatuko dira (5. bektorea).

4.5.24. Osasuna

Osasuna gizakiaren oinarritzko eskubidea da, eta, gainera, euskal gizarteak estimazio gehien dien balioetako bat. Euskadin, pertsonak dira osasun arloko politiken ardatz nagusia, eta erreferentzia dira gizarte politikak osasun politikekin integratzeari dagokionez. Arlo honetan nazioartekotzearen lehentasunezko ildoak Euskadi Basque Country marka atzerrian proiektatzen duten eta ezagutza atzitzen duten bektoreetan zentratuko dira. Horri dagokionez, nazioarteko eztabaidaguneetan parte hartzea bultzatuko da, eredu honi ikusgaitasuna ematearren (1. bektorea).

Osasunaren euskal profesionalak nazioarteko bikaintasunezko zentroekin harremanetan jartzea sustatzeaz gain, Europako I+G+b proiektu, partzuergo eta sareetan parte hartzea bultzatuko da. Horizonte 2020 eta Innovative Medicines Initiative (IMI) programaren testuinguruan jarduerak areagotuko dira, eta harremanak ere estutuko dira EBren CHAFEA Kontsumitzaile, Osasun, Nekazaritza eta Elikadura Agentzia Exekutiboarekin, Komunikazio Sarean, Edukien eta Teknologiaren Zuzendaritza Orokorrarekin eta DG SANTE Osasun eta Elikadura-segurtasun Zuzendaritza Orokorrarekin (4. bektorea).

Halaber, Euskadiren antzeko kasuistikak dituzten beste zona geografiko batzuekin alde biko harremanak eta hitzarmenak egiten jarraituko da, zahartze aktiboaren, berrikuntzaren eta IKTak osasun sektorean erabiltzearen inguruan ezagutza atzitzeko helburuarekin. Horrela, osasun arloko erronka berriei erantzuna ematea eta Euskadiko osasun sistema hobetu eta modernizatzea ahalbidetuko duen arreta integratuko eredu batean sakondu ahal izango da, identifikatutako jokabide onetatik abiatuta berariazko plan eta programak garatzea bultzatuz (5. bektorea).

4.5.25. Hizkuntza politika

Hizkuntza politikaren arloak euskara nazioartekotzera bideratutako jarduerak hartuko ditu bere baitan. Etxepare Institutua izango da jarduera horien aitzindaritzza izango duen erakundea Euskadiko kultura sektoreekin lankidetzan.

Euskara ikastea bultzatzen jarraituko da, nazioarteko irakurle postuak, Euskarako eta Euskal Kulturako Katedrak eta Euskara Munduan programa baliatuaz. Horren osagarri, Euskararen Nazioarteko Eguna urtero ospatzen laguntzen jarraituko da gainera, hizkuntza nazioartean sustatzeko ekitaldi nagusia delako eta kanpoko euskal gizataldeen eta diasporaren kohesio elementua delako. Digitalizazioaren aldeko apustuak Euskadiko Liburutegi Nazional Digitala bultzatzea inplikatzeko du, euskal sorkuntza industrietan garatzen dituzten euskarazko edukiak gehiago zabaltzeko (1. eta 2. bektoreak).

Euskarazko edukiak nazioarteratzeko laguntzak areagotu egingo dira, eta horrela sortzaileek eta zinemagintzako eta literaturako eragileek Euskaditik kanpo zirkulatzea sustatuko dute. Halaber, sare digitaletan duen presentzia handitzeko, euskararen erabilera bultzatuko da Interneten eta komunikabide digitaletan duen presentzia sustatuko da, arreta berezia jarriz gazteentzat garatutako edukietan (2. bektorea).

Euskara Iparraldean sustatzeari dagokionez, Euskararen Erakunde Publikoarekin erakunde lankidetzara irekita mantenduko da, eta indarrean dagoen urte anitzeko esparru hitzarmenean ekintza gehiago egingo dira (4. bektorea).

Nazioarteko ingurune eleaniztun honetan, euskarak bere lekua aurkitu behar du munduko beste hizkuntzekin batera. Testuinguru honetan, gutxiengo hizkuntzak eta eskualdeko hizkuntzak dituzten lurraldeetako gobernuekin lankidetzara hitzarmenak egiten jarraitu da, horrela hizkuntza politikaren arloko ezagutza eta esperientziak ikasteko, erabilera sustatze aldera (5. bektorea).

4.5.26. Segurtasuna

Segurtasun arloko nazioartekotzea segurtasuneko nazioarteko beste agentzia eta erakunde batzuekin alde biko harremanak izatea da, eta nazioarteko eztabaidagune eta sareetan parte hartzea. Ertzaintza beste herrialde batzuetako segurtasun gorputzetarako nazioarteko erreferentzia eredu gisa sustatuko da, bere ezaugarri bereizgarrietatik abiatuta (1. bektorea).

Bide segurtasunaren arloan, 2015-2020 aldirako Bide Segurtasun eta Mugikortasun Seguru eta Iraunkorreko Plan Estrategikoa aplikatuko da, 2020 urteko hildakoak 2010ean

hildakoekin alderatuta % 50 gutxiago izateko Europaren konpromisoa geure egiteko (3. bektorea).

Eragiketa eta inteligentzia aldetik nazioarteko lankidetzaz zabala eskatzen duen Europaren segurtasun estrategiaren barruan, Ertzaintzak kudeaketa organoetan modu aktiboan parte hartzea bultzatuko da. Polizia lankidetzaren arloan Europol eta Interpol bezalako nazioarteko erreferentziazko erakundeekin garatzen ari den lana finkatu egingo da. Horri dagokionez, nazioarteko antolakunde horien informaziorako eta espedienteetarako sarbidea lortzera bideratutako hitzarmenak bultzatuko dira (4. bektorea).

Atzerriko egonaldiak bultzatuko dira Ertzaintza osatzen duten pertsonen ezagutza tekniko eta juridikoak aberasteko eta segurtasun arloko mehatxu berriek dakartzaten desfioei aurre egin behar dietenerako prestatzeko (5. bektorea).

4.5.27. Justizia

Justiziaren eremuan, Oñati International Institute for the Sociology of Law nazioarteko lege-soziologia institutuak zeregin garrantzitsua izaten jarraituko du, topagune zientifiko eta profesionalak errazten, eztabaida eta ikerketa proiektu komunak bultzatzen eta edozein jatorritako ikerlariak prestatzen justiziaren arloan (1. bektorea).

Ekintza eremu honetako jarduera nagusietako bat Europako esparruarekin lerrokatzea izango da, eta horretarako autogobernua eguneratzeko prozesuari ekingo zaio, EBren arau, estandar eta prozeduren arabera juridikoki eta legez bat datorrela bermatuta, elkarbitzita demokratikoa sakontzea eta kohesio eta justizia sozialean aurrera egitea helburu direla. Europako Justizia Konpontzailearen Etabaidagunean aktiboki hartuko da parte eta Europar Batasunarekin prestakuntzarako lankidetzaz mantenduko da (4. bektorea).

Gazteentzako justiziaren arloan, delitu biktimen arretan eta doako laguntza juridikoaren bitartez justizia pertsona guztiengana heltzea bermatzen duten ereduetan neurri judizialak gauzatzen erreferentzia diren lurraldeekin harremanak indartuko dira (5. bektorea).

2020rako BCEk 2014an argitaratu zenean modu eskematikoan jasotzen zuen laburpen taula bat, non Estrategiaren jarduera zein arlotan garatuko zen azaltzen zuena, jarduera hori ikasteko edo irakasteko arloetan sartzeko ote zen kontuan hartuta. Estrategiaren aplikazioaren lehen urteetako esperientziak frogatu duenez, horretarako jardueraz segmentatzea zaila da, egin diren nazioartekotzeko jardueraz asko eta asko alde batera edo bestera interpreta daitezkeelako. 2018-2020 aldirako sailkapen hori ez egitea erabaki da.

4.6. Jarduera eremu geografikoak

2020rako BCEk Euskadi nazioarteratzeko eremu geografiko estrategikotzat identifikatzen ditu zenbait herrialde eta eskualde. Euskaldunok atzerrian ditugun interesen parte handi bat erakartzen duten lurraldeak dira, eta lehentasunezko arreta jasoko dute 2018-2020 aldian. Zerrenda hori, hala ere, irekita dago maila sektorialean lehentasuna eman dakiekeen beste herrialde edo eskualde batzuetan sor daitezkeen harreman eta abagune puntualen bultzadara.

2020rako BCE eguneratzeko prozesuak lehentasun geografiko sinplifikatuagoak ezartzera eramán du. Hortaz, lehentasunezko izaerako eta lehentasunez esku hartzeko herrialdeen bereizketa desagertu egin da, eta irakasteko edo ikasteko aukerak eskaintzen dituzten geografien artekoa ere bai. 2014an proposatutako azpikategoriak horiek maila teorikoan egokitzen baziren ere, praktikan oso erabilgarriak ez direla erakutsi dute. Gainera, Eusko Jaurlaritzako sailen eta bere sektore publikoaren eragin handiagoa jasoko duten geografien (herrialde eta eskualdeen) kontzentrazio handiagorantz urrats bat eman da. Ondorengo taulak lehentasunezko herrialde eta eskualdeen zerrenda hau bat erakusten du.

6. Taula: Jarduera eremu geografikoak

JARDUTEKO GEOGRAFIA EREMUAK	LEHENTASUNEZKO HERRIALDEAK	LEHENTASUNEZKO ESKUALDEAK
EUROPA	<ul style="list-style-type: none"> • Alemania • Danimarka • Finlandia • Frantzia • Erresuma Batua • Suedia 	<ul style="list-style-type: none"> • Akitania-Iparalde • Bavaria • Eskozia • Flandria • Gales
AMERIKA	<ul style="list-style-type: none"> • Argentina • Kanada • Txile • Kolonia • Ameriketako Estatu Batuak • Guatemala • Mexiko • Peru 	<ul style="list-style-type: none"> • Cundinamarca • Quebec • Querétaro • Minnesota • Ternua eta Labrador
ASIA	<ul style="list-style-type: none"> • Txina • Japonia • India 	<ul style="list-style-type: none"> • Jiangsu
AFRIKA	<ul style="list-style-type: none"> • Hegoafrika 	<ul style="list-style-type: none"> • KwaZulu-Natal

Estatuez gaindiko erakundea den Europar Batasunaz gain, Europa lehentasun nagusiko eremu geografikoa da. Bereziki eta zehazki alde biko harreman arloan, Erresuma Batua, Alemania eta Frantzia dira Euskadiren kide tradizionalak, eta horiekin harreman sakonak ditu hain desberdinak diren eremuetan, hala nola erakundeenean, ekonomikoan (merkataritza bazkide nagusiak dira), zientziarenean, kulturarenean edo turismoarenean. Halaber, Suedia, Danimarka edo Finlandia bezalako iparraldeko herrialdeak sartzen dira, nazioartean ezagunak direlako euren gizarte ongizatearen maila altuagatik, eta, besteak beste, teknologian, hezkuntzan, gizarte arloan edo berdintasunean oso abangoardian daudelako. Europaren testuinguruan jarraituta, lehentasuna ematen zaie Aliantza Estrategikoen Sarea osatzen dutenak eta sarekada izan daitezkeenak, bai hurbiltasun geografikoagatik eta lotura historiko edo sektore anitzekoagatik izan, Akitaniaren kausan bezala, edota, gainera, lurralde homologoak direlako, adibidez, Flandria, Gales, Eskozia, Bavaria eta Quebec.

Ameriketako herrialdeak, era berean, lehentasunezko eremua dira, ezarritako lotura historiko eta kulturei eta garatutako erakunde eta merkataritza harremanei esker, bai Ipar Amerika bai Latinoamerika. Kontinente honetan, gainera, diasporako euskal gizataldeen kontzentrazio handia dago, eta aktibo handia dira Euskadi eskualde horietan nazioarteratzeko. Konkretuki, batez ere herrialde hauetan eragingo da, Estrategia zabaltzeko: Argentina, Kanada, Txile, Kolonbia, Guatemala, Mexiko eta Peru Latinoamerikan, eta Ameriketako Estatu Batuak eta Kanada Iparramerikan.

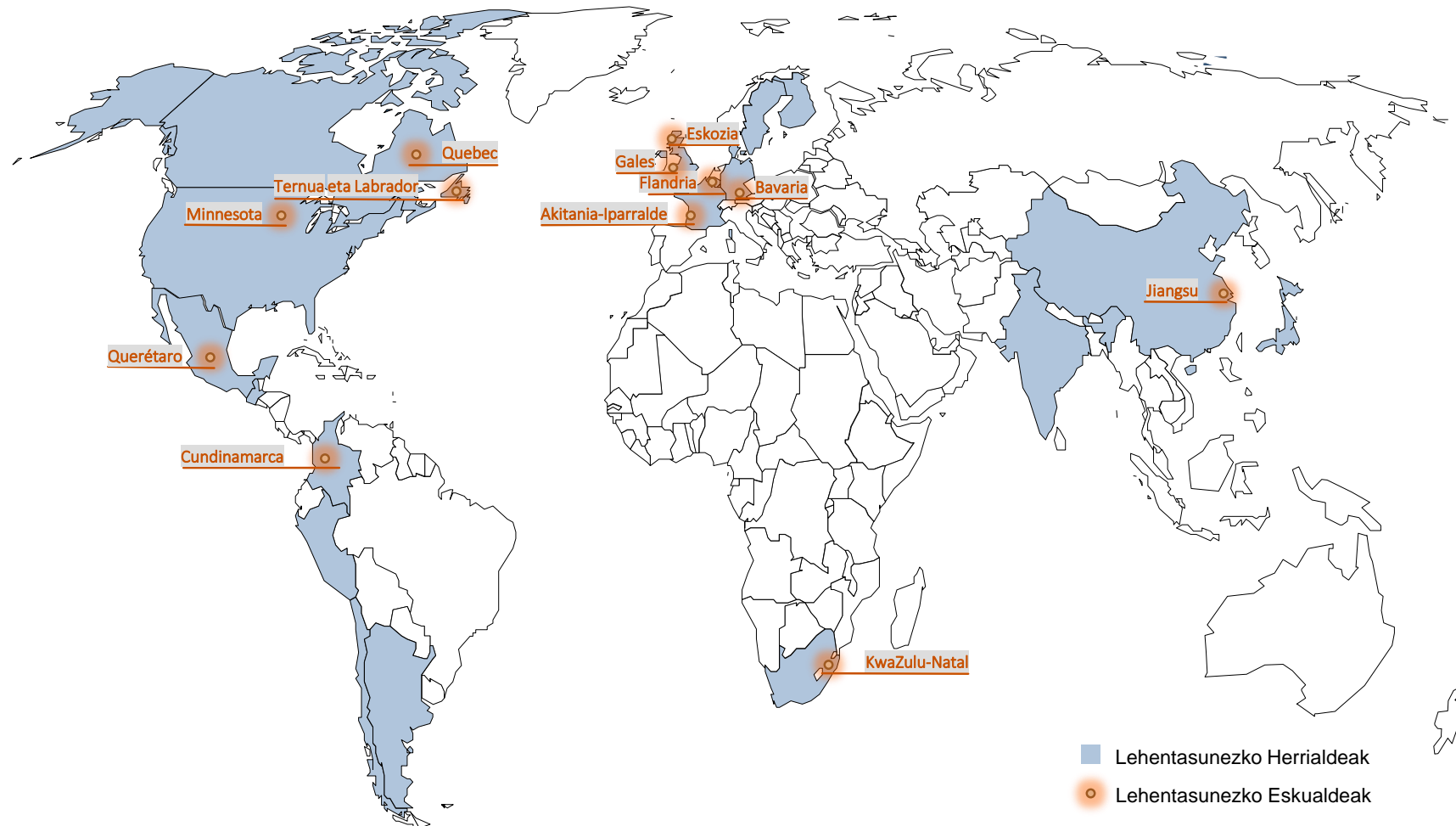
Latinoamerika zabalkunde ekonomikoan dagoen eremu bat da, eta bere dinamismoagatik eta hazkunde itxaropenagatik nabarmentzen da; izan ere, han enpresa ekimenak, akademikoak eta kulturalak garatu ahal izango dira Euskadi eta bere eragileak aitzindari direla, bai eta ezagutza transferitzeko ekintzak eta zenbait arlotako proiektuak ere. Era berean, Mexikon dago Querétaro, eta Kolonbian, Cundinamarca, Aliantza Estrategikoen Sareko lurraldeak. Elkartasunak ere leku garrantzitsua hartzen du Latinoamerikarekin euskal gizarteak dituen harremanetan, eta lotura hori estutu beharrekoa da.

Bestalde, Ameriketako Estatu Batuak lehen mundu potentziak jarraitzen du Euskadirako erreferentzia izaten enpresak nazioartekotzea eta inbertsioak, ekintzailtza, IKT edo kultura bezalako arlo estrategikoetan. Kanadaren kasuan, kultura politikan eta hizkuntza politikan erreferentzia eta elkarbizitzan eta kultura aniztasunean eredu izateaz gain, badirudi Europar Batasunarekin egindako Ekonomia eta Merkataritza Akordio Globalak (CETA) datozen urteetan euskal eragileentzat negozio aukerak eskainiko dituela. Kanadan eta Estatu Batuetan daude, hurrenez hurren, Quebec eta Ternua eta Labrador probintziak, eta Minnesota estatua, 2018-2020 aldirian lotura estrategikoak sortzeko lehentasuna eman zaienak.

Asia, Japonia eta Txina, bestalde, lehentasunezko herrialde moduan goraka datoz. Japonia erreferentzia da Industria 4.0, gastronomia edo kultura bezalako arloetan jokabide onak ikasteko. Bestetik, Txinan gertatzen ari diren aldaketa sozioekonomikoek gero eta aukera gehiago ari dira sortzen Euskadirako hezkuntza, ingurumena edo turismoa bezalako esparru hain desberdinetan. Munduko bigarren potentzia bere merkatuaren potentzial handiagatik nabarmentzen da eta inbertitzeko duen gaitasunagatik, bai eta euskal industrien atzerrian instalatzeko aukeratzeko duten helmuga nagusia delako ere. Era berean, Txinan dago Jiangsu probintzia, eta Euskadirekin duen harremana itun estrategikotzat jotzen da. India, bestalde, merkatu handia da gaur egun, mundu mailan presentzia handia duelarik eta biztanle gehien dituen bigarren herrialdea delarik.

Azkenik, Afrikako kontinenteari dagokionez, Hegoafrika ikusten da lehentasunezko herrialde gisa. Eskualdeko eragile ekonomiko nagusia izateaz gain, elkarbizitza eta giza eskubideak, justizia edo energia bezalako arloetan lankidetzak aukerak sumatzen dira. Hegoafrikaren barruan KwaZulu-Natal probintzia nabarmentzen da bereziki lehentasunezko moduan aldi honetan harreman estrategikoak sortzeko.

2. Irudia: Jarduera eremu geografikoak

5.

ESTRATEGIA MARTXAN

5. ESTRATEGIA MARTXAN

Euskadi nazioartekotzeko lanean inplikaturik dauden eragileen aniztasunak koordinazio eta lankidetzaren mekanismoak eskatzen ditu ekintza koherentea eta denboran irauten duena ziurtatzeko. Helburu horrekin, hiru zutabe proposatzen dira: (i) gobernantza eredua, Estrategia gauzatzea ziurtatuko duten koordinazio eta lankidetzaren mekanismoak ezartzen dituen; (ii) jarraipen eta ebaluazio sistema, egindako jarduerak monitorizatuko eta Estrategia garatzearen lorpenak identifikatuko dituen, eta (iii) aurrekontua, 2020 arte Eusko Jaurlaritzak nazioartekotze arloan mugiarazi behar dituen baliabide ekonomikoak argitzen dituen.

5.1. Gobernantza eredua

2020rako BCE martxan jartzeak euskal gizarte osoa, Eusko Jaurlaritzako sailak eta bere sektore publikoa eta gainerako euskal erakundeak eta nazioartekotzeko euskal ekosistema osatzen duten kideak inplikatzen ditu. Helburu kolektibo honetan, Kanpo Harremanetarako Idazkaritza Nagusiari dagokio aitzindaritza lana eta Estrategia hezurmamitzearen koordinazioa. Horretarako, 2020rako BCEko gobernantza eredua osatzen duten 3 eztabaidagune ditu:

- Kanpo Harremanetarako Sailarteko Batzordea, Eusko Jaurlaritzaren barruan Kanpo Harremanen koordinazio eta plangintza bateratua bermatzen duena.
- Kanpo Harremanetarako Erakunde arteko Batzordea, euskal herri erakundeen arteko lankidetzaren eta elkarlan gunea, atzerrian ekintza bateratuak martxan jartzea ahalbidetzen duena.
- Kanpo Harremanetarako Aholku Kontseilua, Euskadi nazioartekotzea sustatzen aholkua ematen duena eta euskal gizarteak 2020rako BCE diseinatu eta zabalitzen parte hartzea ziurtatzen duena. 2016ko uztailan sortu eta martxan jarrita sendotu eta burutu egin da 2014an zehaztu zen gobernantza eredua.

Aldi berrian, eredu hau hobetzen eta sakontzen jarraituko da, Estrategiaren hezurmamitze eraginkor eta koordinatu bat ziurtatzeko.

3. Irudia: Gobernantza ereduaren zutabeak

Kanpo Harremanetarako Sailarteko Batzordea Eusko Jaurlaritzako Sailen kanpo harremanak koordinatu eta planifikatzeko organoa da, eta Kanpo Harremanetarako Idazkaritza Nagusia da Batzorde horren deialdiak egiten dituen eta Batzordea dinamizatzen duena. Kanpo Harremanetarako Idazkaritza Nagusiko titularrak eta Eusko Jaurlaritzako sail bakoitzaren ordezkari diren goi-kargudunek osatzen dute. Ondorengo taulak Kanpo Harremanetarako Sailarteko Batzordeari dagozkion eginkizunak jasotzen ditu.

7. Taula: Kanpo Harremanetarako Sailarteko Batzordearen eginkizunak

KANPO HARREMANETARAKO SAILARTEKO BATZORDEAREN EGINKIZUNAK
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2020rako BCEren nazioartekotzeko helburuak lortzera bideratutako ekintzak aztertzea. ▪ Euskal kanpo harremanak koordinatu eta osoa planifikatzen, bultzatzen eta sustatzen laguntzen duten jardura berriak proposatzea. ▪ Bere interes multisektorialak eta lurralde interesak aldezteko eta sustatzeko, Euskadiren atzerriko Ordezkaritzen bitartez, ekintza aukerak aztertzea. ▪ Sail guztiek Europako erakundeekin egiten dituzten ekintzetan, bereziki Europar Batasunarekin, Europako Kontseiluarekin eta Europako eskualde mugimenduekin, koordinazioa bultzatzea eta lankide izatea. ▪ Eusko Jaurlaritzak beste herrialde, eskualde, hiri edo estatu azpiko erakundeekin mantentzeko alde biko eta alde anitzeko harremanak aztertu eta proposatzea. ▪ Euskadiren mugaz gaindiko eta eskualde arteko lankidetzak garatzeko neurriak aztertzea. ▪ Kanpo Harremanetarako Idazkaritza Nagusiak proposatzen dituen neurri berriak eztabaidatzea.

Iturria: 127/2007 Dekretua, abuztuaren 31koa

127/2007 Dekretuak ezartzen dituen Kanpo Harremanetarako Sailarteko Batzordearen ohiko deialdiez gain, sailen arteko lan dinamika parte-hartzaileak garatu ahal izango dira,

nazioartekotze arloan lan elkarrekin egiteko guneak eta dauden sinergiak identifikatu ahal izateko.

Kanpo Harremanetarako Erakunde arteko Batzordea nazioartekotzeko etorkizunerako proiektuak komun jartzeko eta atzerrian eragin handiagoa lortzeko euskal erakundeen arteko lankidetzeta eta elkarlan organoa da. Batzorde honetan Kanpo Harremanetarako Idazkaritza Nagusia da batzordeburu eta Eusko Jaurlaritzako sailen eta Foru Aldundien, Euskal Autonomia Erkidegoko hiru hiriburuetakoko udalen eta EUDELen ordezkariak dauka.

8. Taula: Kanpo Harremanetarako Erakunde arteko Batzordearen eginkizunak

KANPO HARREMANETARAKO ERAKUNDE ARTEKO BATZORDEAREN EGINKIZUNAK

- 2020rako BCEren helburuak lortzeko euskal kanpo harremanak koordinatu eta bere alde lan egitea.
- Europako eskualdeen mugimenduan, eztabaidaguneetan eta nazioarteko organismoetan euskal partaidetza ziurtatzeko ekintzak eta Euskadiren mugaz gaindiko eta eskualde arteko elkarlanaren garapena aztertu eta proposatzea.
- Erakundeek eta eragile ekonomiko eta sozialek Europako erakundeekin, bereziki, Europar Batasunarekin eta Europako Kontseiluarekin egiten dituzten ekintzak bultzatu eta koordinatzea.
- Euskadiren atzerriko Ordezkaritzen bitartez, lurralde interesak eta interes multisektorialak aldezteko eta sustatzeko dauden ekintza aukerak eta Euskal Etxeekin eta kanpoko euskal gizataldeekin ekintzak garatzeko dauden aukera guztiak aztertu eta proposatzea.
- Atzerriko erakunde ordezkariak Euskadin duen presentziaren berri izatea.
- Euskal kanpo harremanei buruzko prospekzio lana egitea, etorkizunerako helburu berriak eta lan ildoak proposatuz, nazioartean begiz jotzen diren aldaketei aurrea hartze aldera.

Iturria: 52/2008 Dekretua, martxoaren 18koa

Azkenik, Kanpo Harremanetarako Aholku Kontseilua 2020rako BCEren esparruan Euskadi nazioartekotzea sustatzerakoan aholkua ematen duen organoa, eta Estrategiaren ikuspena eta nazioartekotze helburuak lortzen gizartea integratzea ziurtatzen duena da. Hainbat eremutako eragileek osatzen dute, hala nola, eragile sozial, akademiko, kultural, zientifiko-teknologikoen eta ingurumen- eta enpresa-eragileek, besteak beste, nazioarteko esparruaren ezagutzan ezagutza zabala dutenak, betiere.

9.Taula: Kanpo Harremanetarako Aholku Kontseiluaren eginkizunak

KANPO HARREMANETARAKO AHOLKU KONTSEILUAREN EGINKIZUNAK

- Joera global garrantzitsuenak eta munduan duten eragina aztertzea.
- Kanpo harremanetarako jarraibideak eta orientabide estrategikoak ezartzen eta lantzen laguntzea.
- Kanpo harremanen eremuan ekintzak hobetzeko ekinbideak eta proposamenak egitea.
- Kanpo harremanen eremuari dagozkion gaiak aztertzea eta gai horiez aholku ematea.
- Nazioarteko jarduera nabaria burutzen duten eragile guztien elkar laguntza, lankidetzeta eta elkarlanari laguntzea.
- Kanpo harremanen eremuan urte anitzeko plangintza tresnen eta ekimenen berri izatea.

Iturria: 96/2016 Dekretua, ekainaren 28koa

5.2. Jarraipen eta ebaluazio sistema

Estrategiak badauka helburu bezala nazioartekotze prozesua Eusko Jaurlaritzan osoak barneratu dezan. Helburua hau izanik, zenbait eremuetan esperientzia handiagoa bada eta protagonismo gehiago espero da eremu hauetarako: (i) kanpo harremanak, (ii) enpresak nazioartekotzea, (iii) kultura, (iv) turismoa, (v) garapenerako lankidetzak eta (vi) kirola.

Beraz, Eusko Jaurlaritzaren eta bere sektore publikoaren kanpo harremanen eragina neurtu ahal izateko, jarraipen eta ebaluazio sistema bat ezartzen da eta sistema horren bitartez Estrategiaren 27 arlo tematikoetan nazioartekotze ekintzak behatu ahal izango dira.

Jarraipen eta ebaluazio sistema hiru tresna nagusitan oinarrituko da:

- Kanpo harremanen eragina neurtzeko adierazleen aginte koadroa
- Jarduteko 27 arlo tematikoetan jarraipena egitea ahalbidetuko duen ekintzen tipologia bat
- 2020rako BCEren Azken Txostena, XI. legegintzaldiaren amaieran Estrategia aplikatuta erdietsi diren lorpenak adieraziko dituenak

2020rako BCEk, 2014an atera berria zenean, gonbita egiten zuen hausnarketa prozesu bat hasteko Eusko Jaurlaritzaren kanpo harremanen eragina neurtzeko sistema bat diseinatze aldera, horren bitartez Euskadi munduko eragile global moduan nor zen eta Herrialde moduan zenbateraino nazioarteratuta zegoen neurtzeko adierazle multzo bat identifikatu edo diseinatu ahal izateko. Estrategiaren agindu hori izan zen 2016an "Euskadi nazioartekotzearen erradiografia" egitearen arrazoiak; agiri horretan, nazioartekotzearen emaitzetan Eusko Jaurlaritzaren kanpo harremanek duten eragina neurtzeko abiapuntuko adierazle hautatuak proposatzen dira.

Eguneratze honetan urrats bat gehiago eman nahi da, eta, horregatik, aldi honetarako jarraipen eta ebaluazio ereduak aurrera egitea proposatzen da, eta, horretarako, Estrategiaren pisua edukitzen jarraitzen duten arlo tematikoetan: Kanpo Harremanak, Enpresak nazioartekotzea, Kultur, Turismoa, Garapenerako lankidetzak eta Kirola.

"Euskadi nazioartekotzearen erradiografia" agirian ematen diren adierazle hautatuen artean, 2018-2020 aldirako Eusko Jaurlaritzak eta bere sektore publikoak eman ditzaketen datuetatik abiatuta landutako adierazleen aginte koadro bat zehaztu da. 2016ko "Euskadi nazioartekotzearen erradiografia" agirian oinarrituko lerro bat ezartzea proposatzen da, adierazle horien eboluzioa 2020 arte zenbatetsi ahal izateko.

Ondorengo taulan, 2020rako BCEren eragina neurtzeko hautatutako arlo tematikoetan proposatutako adierazleak jasotzen dira:

10. Taula: 2020rako BCEren adierazleen koadroa

ARLO TEMATIKOA	ADIERAZLEA	NEURKETA UNITATEA	ITURRIA
KANPO HARREMANAK	▪ Eusko Jaurlaritzak izenpetutako nazioarteko akordioak	Kopurua	Kanpo Harremanetarako Idazkaritza Nagusia
	▪ Nazioarteko sareak Eusko Jaurlaritzaren partaidetzarekin	Kop.	Kanpo Harremanetarako Idazkaritza Nagusia
ENPRESAK NAZIOARTEKOTZEA	▪ EAren joera ondasun-esportatzailea	%	Ekonomiaren Garapen eta Azpiegitura Saila
	▪ Enpresa esportatzaile erregularrak > (50 K€)	Kop.	Ekonomiaren Garapen eta Azpiegitura Saila
KULTURA	▪ Euskarako eta euskal kulturako katedrak eta irakurle postuak munduan	Kop.	Kultura eta Hizkuntza Politika Saila
	▪ Nazioarteko zenbat kultura ekitalditan hartzen den parte (lanbideko azokak)	Kop.	Kultura eta Hizkuntza Politika Saila
TURISMOA	▪ Turismo gastua guztira (turismo hartzailea) BPGd-arekiko	%	Turismo, Merkataritza eta Kontsumo Saila
	▪ Euskadira heltzen diren turistak	Kop.	Turismo, Merkataritza eta Kontsumo Saila
GARAPENERAKO LANKIDETZA	▪ Garapenerako lankidetzarako laguntza/BPGd	%	Giza Eskubide, Bizikidetzeta eta Lankidetzaren Idazkaritza Nagusia
KIROLA	▪ Olinpiadetan parte hartzen duten euskal kirolariak	Kop.	Kultura eta Hizkuntza Politika Saila

Halaber, 2020rako BCEk atera zenean planteatzen zuenaren arabera, Estrategiaren bigarren fase batean, jarraipen sistemak Jaurlaritzaren arlo tematiko bakoitzeko ekintza sektorialak neurtu eta ebaluatzeko modua eman behar zuen. Horri dagokionez, 27 arlo tematikoetan Eusko Jaurlaritzak darabilen nazioartekotzeko jardueraren jarraipena egitea ahalbidetzen duen ekintzen tipologiaren araberako monitorizazio sistema bat ezarri da.

Gainera, Estrategia eguneratzeko prozesuan egin den diagnostikoan jarduera eremu guztien esparruan egindako ekintzak hierarkizatze eskaera bat identifikatu da, hobekuntza handia izango bailitzateke gobernuaren jardueraren jarraipena egiteko eta kanpo harremanen eragina neurtzeko.

2014-2016 aldian Eusko Jaurlaritzak eta bere sektore publikoak egin duen nazioartekotze jardueraz Kanpo Harremanetarako Idazkaritza Nagusiak egin duen jarraipenari esker, guztira 1.481 ekintza identifikatu dira, eta gehiagoranzko joera izan du 2020rako BCE aplikatzen hasi zen lehen hiru urteetan (324 ekintza 2014an, 503 ekintza 2015ean eta 654 ekintza 2016an). Erregistratu den jarduera azterturik, 2020 arte Eusko Jaurlaritzaren nazioartekotze

jardueraren jarraipena egiteko 6 tipologiaren arabeko kategorizazio hau proposatzen da, eta tipologia bakoitzean 2018-2020 aldian lortu behar diren xedeak ezartzen dira.

11. Taula: Eusko Jaurlaritzaren nazioartekotze jardueraren jarraipena egiteko monitorizazio sistema

EKINTZA TIPOLOGIA	DESKRIPZIOA	2018-2020 ALDIKO XEDEA (EKINTZA KOP.)
NAZIOARTEKO PROIEKTU ETA SAREETAN LANKIDE ETA PARTAIDE IZATEA	Alde biko edo alde anitzeko nazioarteko proiektuen barruan Euskadiren protagonismoari eragiten dioten ekintzak edo nazioarteko sareen barruko ekintzak	400
PARTAIDETZA AKTIBOA NAZIOARTEKO EKITALDI, ARGITALPEN ETA EZTABAIDAGUNEETAN	Ekitaldi, argitalpen edo eztabaidaguneetan nazioarteko garrantzia duten plataformetan Euskadik protagonismoa (antolaketa, standa edo hitzaldiak) parte hartzea	350
EKITALDIETARA/KONFERENTZIETARA PROSPEKZIOZ BERTARATZEA ETA/EDO ALDE ANITZKO BILERETAN PARTE HARTZEA	Ekitaldi, bilera eta eztabaidaguneetan prospekziozko ikuspegiarekin eta rol protagonistarik gabe parte hartzea	450
ATZERRIRAKO BIDAIAK ANTOLATZEA	Euskadiren atzerrirako proiektioan eragiten duten nazioarteko misio, ordezkari eta bidaiak antolatzea	200
EUSKADIN DAUDEN ATZERRIKO ORDEZKARITZEN TOPAKETAK ETA/EDO HARRERAK	Euskadi bisitatzen duten nazioarteko ordezkariari abegi, harrera eta arreta egitea	250
FINANTZAKETA ETA DIRU-LAGUNTZA PROGRAMEN BULTZADA NAZIOARTEKOTZEAREN ESPARRUAN	Euskadiko nazioartekotze ekosistemako eragileentzako finantzaketa eta diru-laguntza programak martxan jartzea	250

2020rako BCE aplikatzen erdietsitako lorpenak Kanpo Harremanetarako Idazkaritza Nagusiak XI. legegintzaldiaren amaieran landuko duen BCEren Azken Txostenean adieraziko dira. Agiri horrek, Eusko Jaurlaritzak eta bere sektore publikoak Estrategiaren babesean garatu duten nazioarteko jardueraren mugarri nagusien berri emango du. Gainera, Idazkaritzak urtero barne jarraipen bat egingo du, jarduteko 27 arlo tematikoetan Jaurlaritzan garatu diren nazioartekotze ekintzen gainean.

5.3. Aurrekontua

2020rako BCEren esparruan nazioartekotze jardura aurrera eramateko, Eusko Jaurlaritzako sailen eta haren sektore publikoaren baliabide ekonomikoak mugiarazi beharko dira.

Zaila da Jaurlaritzak nazioartekotzera eskaintzen duen aurrekontu guztia zehatz zenbatestea. Horrela, batzuek nazioarteko jardura nazioartekotasuna esplizituki identifikatzen duten partiden bitartez egiten dute, eta beste batzuek partida generikoen bitartez.

Izenburuan nazioarteko jarduerak hartzen dituela argi idatzita ez duten aurrekontuko partidetan jarduera horiek zorrotz identifikatzea eta horrela aurrekontuan sartu ahal izatea ez da hain begi-bistako lan erraza. Horretarako, 2020rako BCEn dauden 27 arlo tematikoetarako aurrekontu esleipenaren zenbatespena errazteko, Estrategiaren 27 ekintza eremuetan nazioartekotzeari buruzko aurrekontu partidak identifikatu ahal izateko azterketa bat egitea proposatzen da, programazio estrategikoaren aldiaren egiteko.

Zertzelada horiek eta uneko datu eskuragarritasuna kontuan hartuta, 2018-2020 aldirako Eusko Jaurlaritzak nazioartekotzeko izendatu duen gutxieneko aurrekontu bat egin da, eta 2018an laurogeita bederatzi milioi hirurogei mila hirurehun eta laurogeita hamar euro da. Aurrekontu hori kanpo harremanen, enpresak nazioartekotzearen, kulturaren, turismoaren, garapenerako lankidetzaren eta kirolaren eremuetan horretarako izendatutako aurrekontuen batura da. Ohartarazi beharra dago eremu bi gehitu direla 2014ko aurrekontuetara eta aurreko planean ezarri zenaren aldean handitu egin dela.

Aurreikusita dagoen urteko aurrekontu gehikuntza % 1,1koa da 2019an, eta % 1,4koa 2020an.

12. Taula: 2020rako BCEren aurrekontua

2020RAKO BCE AURREKONTUA (ZIFRAK €-TAN)	
OSAGAIA	2018
Kanpo Harremanak	8.000.000
Enpresak nazioartekotzea	23.500.000
Kultura	2.596.390
Turismoa	7.600.000
Garapenerako lankidetzak	46.000.000
Kirola	1.364.000
GUZTIRA	89.060.390

NAZIOARTEKOTZE
ESPARRU ESTRATEGIA
2020REN EGUNERATZEA

*Euskadi,
auzolana*

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO